

សង្ខេបប្រវត្តិការងាររបស់សមាជិកសម្តេចស៊ែន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាតិគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

ក្នុងឱកាសដ៏មហានក្ខត្តបូក្សនៃទិវាកម្រងប្រយុទ្ធនាយុ ៦៥ ឈានចូល ៦៦ វស្សារបស់សម្តេច

យើងខ្ញុំសូមលំអោនកាយគោរពដោយក្តីដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ **សម្តេចតេជោ** អគ្គមគ្គុទ្ទេសក៍ដ៏ឆ្លើមនៃប្រជាជនកម្ពុជា ដែលបានលះបង់អស់កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត និងបញ្ញាញាណ ក្នុងការដឹកនាំមាតុភូមិកម្ពុជា សម្រេចបានជោគជ័យ ដ៏ធំធេងជាប្រវត្តិសាស្ត្រជូនជាតិ និងប្រជាជន តាំងពីដំណាក់កាលសង្គ្រោះជាតិរហូតដល់ប្រល័យពូជសាសន៍ រហូតមកដល់ដំណាក់កាលសន្តិភាព បង្រួបបង្រួមជាតិ ប្រជាធិបតេយ្យ និងអភិវឌ្ឍន៍នាបច្ចុប្បន្ននេះ ។

សូមឧទ្ទិសបូងសូងគុណបុណ្យព្រះរតនត្រ័យ ទេវតាឆ្នាំថ្មី វត្តស័ក្តិសិទ្ធិទាំងឡាយក្នុងលោក ព្រមទាំងតេជះបារមីនៃវិញ្ញាណក្ខ័ន្ធរបស់បុព្វវិរបុរសខ្មែរគ្រប់ៗជំនាន់ សូមជួយព្រះព្រំ គាំពារ ថែរក្សា **សម្តេចតេជោ** និង **សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត** ព្រមទាំងបុត្រាបុត្រី បានប្រកបនូវសុខភាពល្អបរិបូរ កាយពលមាំមួន បញ្ញាញាណភ្លឺថ្លា ដើម្បីបន្តដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបានជោគជ័យធំៗថ្មីៗទៀត ។

គោរពជូនដោយក្តីកតញ្ញតាមមង្គលជំនួររបស់រដ្ឋប្រចាំថ្ងៃ
ទស្សនាវដ្តីប្រជាជន

សូត្រឆ្នាំថ្មី

ក្នុងឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ
ឆ្នាំវក អដ្ឋស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦០

សូមប្រសិទ្ធពរ បវរសួស្តី
សិរីមង្គល មហាប្រសើរ ថ្វាយ
និងជូនសម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់
ឯកឧត្តមលោកឧកញ៉ា លោក-
ជំទាវ លោក លោកស្រី មន្ត្រី-
រាជការ កងយោធពលខេមរ-
ភូមិន្ទ កងនគរបាលជាតិ ជន
រួមជាតិនៅគ្រប់ទិសទី ព្រម
ទាំងអង្គទូត និង អង្គការអន្តរ-
ជាតិនានា ដែលកំពុងបំពេញ
បេសកកម្មនៅព្រះរាជាណា-

ចក្រ កម្ពុជា សូមបានប្រកបនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបី
ឃ្លៀងឃ្លាត ឡើយ ។

គោរពជូនតិ
និស្សនាវឆ្នាំប្រជាជន

ភាពសុខដុមរមនា និងការអភិវឌ្ឍគឺជាផ្លែផ្កាដ៏ត្រចះត្រចង់នៃសន្តិភាព

Harmony and Development – Precious Fruits of Peace

នៅលើពិភពលោកយើងនេះ ស្ទើរគ្រប់ប្រជាជាតិទាំងអស់សុទ្ធតែធ្លាប់បានឆ្លងកាត់នូវជម្លោះផ្ទៃក្នុង ការបែកបាក់ សង្គ្រាមកំហែង ការបែកបាក់ និងភាពវិនាសហិនហោច ។ ប្រជាជាតិខ្លះត្រូវបាត់ឈ្មោះ រលត់រលាយទឹកដីពីពិភពលោក ប្រជាជាតិខ្លះក្រោយពីធ្លាក់ក្នុងកលិយុគ ក៏បានងើបមុខឡើងវិញ ហើយឈរយ៉ាងត្រជាក់ត្រជាក់ដោយមោទនភាព ។

ចំពោះប្រជាជាតិខ្មែរយើងវិញ ក្រោយពីបានឆ្លងកាត់សម័យអង្គរដ៏រុងរឿងក៏បានធ្លាក់ចុះជុំនាបតាំងពីសតវត្សទី១៤មកអាស្រ័យដោយសារតែការបាត់បង់ឯកភាពជាតិ ដោយសារសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង និងជម្លោះមនោគមវិជ្ជាពីខាងក្រៅ ។ បើពិនិត្យនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាជាង៤ទសវត្សមកនេះ ធ្វើមពីរដ្ឋប្រហារថ្ងៃ១៨មីនា ឆ្នាំ១៩៧០ដែលដឹកនាំដោយលោក លន់ នល់ទម្លាក់សម្តេច **ព្រះនរោត្តម សីហនុ** ដោយមានការគាំទ្រពីសហរដ្ឋអាមេរិក បាននាំប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូលឲ្យធ្លាក់ក្នុងភ្នាក់ងារសង្គ្រាមយ៉ាងសន្ទោសន្ទៅបំផុត ។ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ កម្ពុជាបានបន្តធ្លាក់ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ បង្កដោយពួកក្រុងប៉ុលពត ដែលបានសម្លាប់អាយុជីវិតប្រជាជនអស់ជាង ៣ លាននាក់ និងបំផ្លាញរចនាសម្ព័ន្ធសង្គមជាតិឲ្យរលាយខ្ទេចខ្ទីដល់បូសគល់ ។ ឆ្លងកាត់សង្គ្រាម ៥ ឆ្នាំ ១ ខែ និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ៣ ឆ្នាំ ៨ខែ២០ថ្ងៃប្រជាជនកម្ពុជាយើងបានទទួលរងមហាវិនាសកម្មសោកនាដកម្ម ការនិរាសព្រាត់ប្រាស និងភាពភ័យរន្ធត់ដែលពុំអាចនឹងពណ៌នាបានឡើយពីការសម្លាប់រង្គាលដោយគ្រាប់បែករាប់លានគោន ដោយព្រនង់ ឬស្សី និងគ្រាប់ចប ព្រមទាំងទារុណកម្មដ៏យង់ឃ្នងបំផុតច្រើនរាប់មិនអស់ដែលបានរុញច្រានឲ្យប្រជាជាតិយើងឈានដល់មាត់រណ្តៅនៃការរលាយសុន្ទរ ។ ទឹកដីកម្ពុជាបានប្រែក្លាយទៅជាឋាននរក ប្រជាជនកម្ពុជាបានក្លាយទៅជាទាសករដូចក្នុងយុគសម័យបុព្វកាល ។

មហាជ័យជម្នះជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៅថ្ងៃ៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ក្រោមការដឹកនាំរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិកម្ពុជា បានសង្គ្រោះប្រទេសជាតិឲ្យរួចផុតពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍បានទាន់ពេលវេលា ។ ប្រជាជនកម្ពុជាបានរស់ឡើងវិញ ហើយខិតខំពង្រឹងស្ថានភាព និងកសាងប្រទេសជាតិថ្មីពីបាត់ដៃទេ ក្នុងស្ថានភាពមានសន្តិភាពផង និងនៅមានសង្គ្រាមផង ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានយល់ច្បាស់ពីបំណងប្រាថ្នាដ៏ពិសិដ្ឋបំផុតរបស់ប្រជាជន គឺចង់បានសុខសន្តិភាព និងការរួបរួមជាតិ បានពុះពារជំរុញការអនុវត្តមាតិកាសាមគ្គីជាតិ ដើម្បីប្រមូលមូលខ្មែរពីគ្រប់និទ្ទាកានយោបាយ រួបរួមគ្នាបង្កើតសន្តិភាពឡើងវិញលើមាតុភូមិដ៏អភ័ព្វនេះ ។ ថ្ងៃទី ២ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៧ វេទិកាចរចា **សីហនុ-ហ៊ុន សែន** បានចាប់ផ្តើមសំដៅរកដំណោះស្រាយនយោបាយរវាងបណ្តាភាគីខ្មែរបដិបក្ស រហូតសម្រេចបានកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីសនាខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ និងឈានទៅដល់ការបោះឆ្នោតជាសកលនៅឆ្នាំ ១៩៩៣ បង្កើតបានរដ្ឋាភិបាលចម្រុះមួយ ។ ប៉ុន្តែដំណោះស្រាយក្រុងប៉ារីសនេះមិនទាន់បាននាំមកនូវសុខសន្តិភាពពេញលេញនៅឡើយទេ ។ រហូតមកដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨ តាមរយៈនយោបាយឈ្នះឈ្នះរបស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** ដែលបានធ្វើឲ្យរលាយទាំងស្រុងនូវអង្គការចាត់តាំងខាង

In this world, nearly every nation has passed through internal conflict, division, protracted war, and destruction. Some nations disappeared from this world, while some recovered proudly after falling into havocs. As for Cambodia, after going through the prosperous Angkor era, the country fell since the 14th century because we lost national unity, internal war as well as ideological conflict being brought to bear from outside.

Reviewing the Cambodian history in the past four decades, starting from the coup on 18 March 1970, led by Mr. Lon Nol to overthrow Samdech Preah Norodom Sihanouk, with support from the United States of America, the whole country plunged into a flaming war. Stared from 17 April 1975 through to 6 January 1979, Cambodia continued its fall into the regime of genocide created by the Pol Pot clique who killed over three million people and destroyed social and national infrastructure to their roots.

Having gone through war for five years and one month, and the regime of genocide for three years, eight months and twenty days, the people of Cambodia suffered great holocaust, tragedy, separation and fear beyond description from killings by millions tons of bombs, bamboo sticks, hoes and uncountable forms of torturing methods. They pushed our nation to the brink of an abyss of vanishing. The Cambodian land turned to be hell, in which many Cambodian people became slaves like in ancient time.

The great historic victory of 7 January 1979, under the leadership of the Cambodian People's Party and the National United Front for Salvation of Kampuchea, saved the country from the regime of genocide in a timely manner. The people of Cambodia survived and worked hand in hand to rebuild the country from scratch and at the time when the country was partly in peace and in war. The Cambodian People's Party, understanding clearly people's sacred wish to achieve peace and national reconciliation, strived to implement the path of national great solidarity aimed at mobilizing khmer from every political tendency to recreate peace on our pitiful motherland.

On 2 December 1987, the Sihanouk-Hun Sen. negotiation forum commenced looking for political settlement by Cambodian factions until we achieved Paris Peace Agreement in October 1991. However, the Paris settlement did not realize a full peace yet. It was until 1998, thanks to the win-win policy set out by Samdech Techo Hun Sen that neutralized the Khmer Rouge political and military organization, Cambodia achieved full national and territorial unity, which is unprecedented in its 500 years history.

Started from 1998 through to 2016, in this 17 years period, the people of Cambodia enjoyed sufficient opportune moment in national development and yielded rapid progress in every field, enjoying admiration from international community. As of present, our people have lived in harmony, in equal footing and rights with other nations in the world. Started from scratch and a state of heavily destruction, our people have united to rebuild the country to progress beyond imagination.

Realistically, in the past two decades, Cambodia has been one of the eight countries in the world that realized high economic growth in a rapid manner. Cambodia ranked first, in Asia Pacific region, for its improvement of social indicators. Cambodia is a country that realized its

នយោបាយ និងយោធារបស់ពួកខ្មែរក្រហម ទើបប្រជាជាតិខ្មែរ សម្រេចបានសន្តិភាពពេញលេញ ឯកភាពជាតិ និងឯកភាពទឹកដីទាំង ស្រុងដែលមិនធ្លាប់មានទាល់តែសោះក្នុងរយៈពេលប្រមាណ ៥០០ ឆ្នាំនៃ ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ។

ចាប់ពីចុងឆ្នាំ១៩៩៨មកដល់ឆ្នាំ ២០១៦ គឺមានរយៈពេល ១៧ ឆ្នាំ ហើយ ដែលប្រជាជនកម្ពុជាមានឱកាសគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស ឲ្យមានការរីកចម្រើនដ៏ឆាប់រហ័សលើគ្រប់វិស័យ ហើយទទួលបានការ ស្នើសុំសេរីពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ។ បច្ចុប្បន្នប្រជាជនយើងបានរស់នៅ ក្នុងភាពសុខដុមរមនា ដោយភាពស្មើមុខ ស្មើមាត់ ជាមួយបណ្តាប្រជាជាតិ ទាំងអស់នៅលើពិភពលោក ។ ចាប់ពីបាត់ដៃទទេ និងក្នុងស្ថានភាពដែល ប្រទេសវិទ្យុស្តីសុខខ្មែរ ប្រជាជនយើងបានរួមសាមគ្គីភ្នាក់ងារជាតិឡើង វិញឲ្យរីកចម្រើនលូតលាស់ហួសពីការស្មាន ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងអំឡុងពេល ២ ទសវត្សចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាបានស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសទាំង៨លើ ពិភពលោកដែលសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចលឿនក្នុងអត្រាដ៏ខ្ពស់ ។ កម្ពុជាបានជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លេខ ១ ក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកសម្រាប់ការ ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវស្ថេរភាពសង្គម ហើយក៏ជាប្រទេសមួយដែលបាន សម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ លើវិស័យសំខាន់មួយចំនួនមុនកាលកំណត់ឆ្នាំ ២០១៥ ព្រមទាំងកំពុង ស្ថិតក្នុងដំណើរចេញផុតពីប្រទេសមានចំណូលទាប ទៅជាប្រទេសមាន ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ហើយសង្ឃឹមថានឹងក្លាយជាប្រទេសដែលមាន ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ ២០៣០ ។ **សមិទ្ធផលដ៏មានតម្លៃទាំង អស់នេះ គឺជាផ្លែផ្កាដែលបានមកពីសន្តិភាព ។** មានតែអ្នកធ្លាប់ឆ្លងកាត់ភ្នាក់ ភ្លើងសង្គ្រាម និងការកាប់សម្លាប់ ធ្លាប់ផ្តិលអាយុជីវិត និងអ្នកយល់ដឹងត្រឹម ត្រូវអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រនោះទេ ទើបស្គាល់ច្បាស់ពីតម្លៃនៃសន្តិភាព ។ ចំពោះក្រុមប្រឆាំង និងមជ្ឈដ្ឋានអតិសាន ដោយសារតែមហិច្ឆិតាលោភ អំណាច និងប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ពួកគេមិនខ្លាចនឹងនាំយកភ្លើងសង្គ្រាម មកដុត បំផ្លាញមាតុភូមិកម្ពុជាឲ្យរលាយហិនហោចជាថ្មីម្តងទៀតនោះ ឡើយ។ ពួកគេញុះញង់ បំបែកបំបាក់ឯកភាពជាតិ បំផ្លាញទំនាក់ទំនងជិត- ស្និទ្ធរវាងរដ្ឋ និងប្រជាជន បណ្តុះបណ្តាលសតិអារម្មណ៍មិនគោរពច្បាប់ មិនគោរពស្ថាប័នរដ្ឋ មិនទទួលស្គាល់លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ដុតបញ្ឆេះ គំនិតជាតិនិយមជ្រុល និងធ្វើសកម្មភាពប្រឆាំងតាមបែបនិយមជ្រុល។ល។ ដែលទីបំផុត គ្មានអ្វីក្រៅតែពីនាំប្រទេសកម្ពុជាឲ្យវិលត្រឡប់ទៅរកអស្ថិ- ភាព ការបែកបាក់ និងសង្គ្រាមជាថ្មីទៀតនោះឡើយ ប្រសិន បើខ្មែរយកល របស់ពួកគេបានសម្រេចនោះ ។

យើងគប្បីរំលឹកថា ការផ្តើមឲ្យមានសង្គ្រាម គឺអាចធ្វើបានតែក្នុងរយៈ ពេលដ៏ខ្លីប៉ុណ្ណោះ ដូចដែលពួកលន់លំបានអនុវត្តកាលពីឆ្នាំ ១៩៧០ ក៏ ប៉ុន្តែការខិតខំស្វែងរកមកវិញនូវសុខសន្តិភាព គឺត្រូវប្រើរយៈពេលយូរ ណាស់ គឺចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩ រហូតមកដល់ឆ្នាំ១៩៩៨ទើបបានសម្រេច ។ អាស្រ័យហេតុនេះយើងត្រូវតែថែរក្សា និងការពារជាដាច់ខាតនូវសុខសន្តិ- ភាពដែលយើងទទួលបានមកវិញយ៉ាងលំបាកវេទនានេះ ទោះបីជាត្រូវ បង់ដោយតម្លៃណាក្តី ។ ដើម្បីការពារចីរភាពនៃសុខសន្តិភាព ខ្មែរទាំងអស់ គ្នាមិនថាមាននិន្នាការនយោបាយណាឡើយ គប្បីរួបរួមសាមគ្គីភ្នាក់ ងារ ដំបូលរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃរដ្ឋាណាចក្រកម្ពុជា ប្តូរផ្តាច់ការពាររាល់សមិទ្ធផល នៃសង្គមជាតិ លើកកម្ពស់វប្បធម៌សន្តិភាព និងអហិង្សា គោរពសិទ្ធិ សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងការអនុវត្តនីតិវិធី

បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ ប្រជាជនឲ្យបានប្រសើរឡើងឥតឈប់ឈរ ។

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខគឺជាកម្លាំងស្នូលដ៏រឹងមាំតែមួយគត់ក្នុងការថែរក្សា សន្តិភាព និងទប់ស្កាត់មិនឲ្យកម្លាំងអមិត្តណាអាចមកបង្កើតភ្លើងសង្គ្រាម ជាថ្មីទៀតនៅលើទឹកដីកម្ពុជាបាន។ សម្តេចតេជោ **ហ៊ុនសែន** បានរំលឹកថា សោកនាដកម្មដ៏ធំធេងដែលប្រជាជនកម្ពុជាបានជួបប្រទះ នៅតែបន្តដឹក ជាប់ក្នុងអារម្មណ៍ប្រជាជនមិនអាចរលប់បាត់ឡើយ ។ នេះគឺជាការចងចាំ ដែលមិនអាចបំភ្លេចបាន ហើយក៏ជាការដាស់តឿនក្រើនរំលឹកដល់ប្រជា- ជនទូទៅ អ្នកនយោបាយ និងមជ្ឈដ្ឋានទាំងអស់ក្នុងសង្គម ជាពិសេស ស្រទាប់យុវជនអំពីស្មារតីស្នេហាជាតិ បំពេញកាតព្វកិច្ចរួមក្នុងការរក្សាការ ពារ និងពង្រឹងសន្តិភាពឲ្យបានគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ ហើយប្តេជ្ញារាំងស្កាត់មិន ឲ្យប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ឈឺចាប់អាចកើតមានជាថ្មីទៀត នៅលើមាតុភូមិយើង បានឡើយ ។

ឧស្សនាវដ្តី ប្រជាជន

UN millennium development goals in many sectors before 2015 and is in its departure from a low-income country to a lower middle-income country, and hope to become a country of middle-income status by the year 2030. These valuable achievements are the fruits of peace.

Only those who went through the flame of war and killings, had correct knowledge of history, would know clearly the value of peace. Those in the opposition and ill-willed circles, because of their ambition of power and personal interest, would not be afraid to bring in the flame of war to put the motherland in destruction again. They instigated, caused division of national unity, damaged close relation between state and people, educated people to abide by no law, to have no respect for state institutions, recognize no elections results, inflamed patriotic extremism, and conducted opposition action in an extremist manner, etc. In the end, all they did would only bring Cambodia to return to instability, division, and war once again, should they realized their tricks.

We should remind that to create war one would need a short time like what the Lon Nol group had done in 1970. However, to strive for peace would take a long time as in the past it had taken us from 1979 through to 1998 to achieve it. Therefore, we must resolutely maintain and defend peace, at whatever price it may take, that we have realized with hardships. To ensure sustainable peace, every Cambodian, no matter what tendency they may belong to, should unite and keep solidarity under the Constitution of the Kingdom of Cambodia, while determinedly protect social achievements, raise high culture of peace and non-violence, respect of human rights and dignity, strengthen democracy and rule of law, continue to strive socio-economic development. Steadfast improvement of people's living condition is also important.

The Cambodian People's Party, headed by Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, is the only firm central force in keeping peace and preventing hostile forces from making fire of war again on the land of Cambodia. Samdech Techo Hun Sen reminded that the greatest tragedy that the Cambodian people encountered continues to live in their memories. It is a remembrance that is unforgettable and advisory to people as a whole, politicians, and social circles, especially youth strata, on patriotism and to fulfill common obligation in keeping and strengthening lasting peace. They should be determined to prevent the bitter history from recurring on the Cambodian motherland./.

សម្តេចចក្រី ហេង សំរិន ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចជាមិត្តភាព នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី

សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជួបសំណេះសំណាលជាមួយនិស្សិតខ្មែរដែលកំពុងសិក្សានៅប្រទេសអូស្ត្រាលី

សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អញ្ជើញទស្សនាសារមន្ទីរជាតិរបស់ប្រទេសអូស្ត្រាលី NGA (National Gallery of Australia) ។ សារមន្ទីរជាតិអូស្ត្រាលីនេះ(NGA) ក៏មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយសារមន្ទីរជាតិកម្ពុជាតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩០

សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាកាលពីថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ បានបញ្ចប់ដំណើរទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការ និងជាមិត្តភាពរយៈពេល ៤ ថ្ងៃ នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ប្រកបដោយជោគជ័យ ហើយបានធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍មកដល់មាតុប្រទេសវិញដោយសុវត្ថិភាព ។

ឯកឧត្តម ឆៀង ថ្នាវី សមាជិករដ្ឋសភា និងជាតំណាងរាស្ត្រ មណ្ឌលកំពង់ធំ ដែលអមដំណើរក្នុងគណៈប្រតិភូជាន់

ខ្ពស់រដ្ឋសភាកម្ពុជាទៅទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ពីថ្ងៃទី ១៣ ដល់ថ្ងៃទី ១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ នោះ បានមានប្រសាសន៍នៅក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាន នៅព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិភ្នំពេញ ក្រោយពីវិលត្រឡប់មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី វិញថា ដំណើរទស្សនកិច្ចនេះក្នុងគោលបំណងពង្រឹងទំនាក់ទំនង រវាងសភាជាតិនៃប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី ។

ឯកឧត្តម ឆៀង ថ្នាវី បានបញ្ជាក់ថា នេះជាដំណើរទស្សនកិច្ចលើកទី ១ ដែលប្រធានរដ្ឋសភាកម្ពុជាបានទទួលការអញ្ជើញពីសំណាក់ប្រធានរដ្ឋសភាអូស្ត្រាលី ។ ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសអូស្ត្រាលីនេះ សម្តេចពញាចក្រី ហេង សំរិន បានជួបសំនាករជាមួយប្រធានព្រឹទ្ធសភាប្រធានរដ្ឋសភាអូស្ត្រាលី ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ការងារនៅក្នុងព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភានៃប្រទេសទាំងពីរផងដែរ ។

នៅក្នុងឱកាសនោះដែរ សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ព្រមទាំងគណប្រតិភូអមដំណើរក៏បានចូលរួមតាមការអញ្ជើញរបស់ព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភាអូស្ត្រាលី ដើម្បីជជែកវែកញែកពីរបៀបដេញដោល នៃដំណើរការអនុម័តច្បាប់នានារបស់សភាអូស្ត្រាលី និងបានអញ្ជើញទស្សនាពិព័រណ៍វិចិត្រសាលារបស់ប្រទេសអូស្ត្រាលី សម្រាប់ជាបទពិសោធន៍ និងរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក ។

កិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡាននាង លើកទី ១ និងវេទិកាប៊ូអាត បានផ្តល់សារប្រយោជន៍យ៉ាងសំខាន់ដល់កម្ពុជា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជួបជាមួយឯកឧត្តម **លី ភីឃាន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

ចាប់ពីថ្ងៃទី២២-២៤ ខែមីនា សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់អញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡាននាង លើកទី ១ និងវេទិកាប៊ូអាតស្តីពី "អនាគតអាស៊ីៈសក្តានុពលថ្មីនិងចក្ខុវិស័យថ្មី" នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ។

កិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡាននាង លើកទី ១ ក្រោមប្រធានបទ "ការចែករំលែកទន្លេ-ការចែករំលែកអនាគត" បានប្រារព្ធឡើងនៅព្រឹកថ្ងៃទី២៣មីនា នាមជ្ឈមណ្ឌលតាំងពិព័រណ៍អន្តរជាតិ Yalong Bay ក្នុង ទីក្រុង Sanya ខេត្ត Hainan សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ក្រោមវត្តមាននៃការអញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ឯកឧត្តម **លី ភីឃាន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន សម្តេចអគ្គមហាសេនា បតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឯកឧត្តមឧត្តមសេនីយ៍ **ប្រាយុទ្ធ ចាន់អូសា** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ ឯកឧត្តម **ថងស៊ីន ចាំម៉ាវឡូ** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ឯកឧត្តមអនុប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសវៀតណាម ។

បណ្តាមេដឹកនាំនៃប្រទេសមេគង្គទាំង ៥ រួមទាំងប្រទេសចិនបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញលើវិស័យនានា នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ-ឡាននាង និងដំណើរឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍនាពេលអនាគត។ កិច្ចប្រជុំបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ-ឡាននាងដោយផ្តោតលើវិស័យជាអាទិភាព គន្លឹះចំនួន ៥ រួមមាន ៖ ការតភ្ជាប់សមត្ថភាពផលិតកម្មកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចឆ្លងដែន ធនធានទឹក កសិកម្ម និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រឆាំងនឹងការគំរាមកំហែងសន្តិសុខមិនប្រពៃណី រួមមានភេរវកម្ម ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជំនួយមនុស្សធម៌ ការធានាសន្តិសុខស្បៀង ទឹក និងថាមពល ។ បង្កើតការតភ្ជាប់ទាំងផ្នែករឹង និងផ្នែកទន់ រវាងប្រទេសមេគង្គ-ឡាននាង ។ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងទន្លេមេគង្គ និងទន្លេឡាននាង បណ្តាញផ្លូវគោក និងផ្លូវដែក និងជំរុញការអនុវត្តគម្រោងគន្លឹះ

ថ្នាក់ដឹកនាំនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូល មេគង្គ-ឡាននាង

លើកទី ១ នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ក្នុងការសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា ផ្លូវហាយវេ ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក កំពង់ផែ និងផ្លូវអាកាស ក្នុងតំបន់មេគង្គ-ឡាននាង ព្រមទាំងពង្រឹងការសាងសង់បណ្តាញថាមពល ទូរគមនាគមន៍ និងអ៊ីនធឺណិត។ ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសមត្ថភាពផលិតកម្មក្នុងវិស័យនានា ដូចជា វិស្វកម្មផលិតកម្ម សំភារសំណង់ គាំទ្រឧស្សាហកម្មគ្រឿងចក្រ គ្រឿងបរិក្ខារ និងថាមពល។ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច និងបច្ចេកវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍតំបន់សេដ្ឋកិច្ច នៅតាមព្រំដែនតំបន់ឧស្សាហកម្ម និងសួនបច្ចេកវិទ្យាវិទ្យាសាស្ត្រ។ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងវិស័យធនធានទឹកតាមរយៈការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការធនធានទឹក ឡាននាង-មេគង្គ នៅក្នុងប្រទេសចិន។ ការអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការស្តីពីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅអាស៊ីបូព៌ា និងការបង្កើតមូលដ្ឋានគ្រឹះគំរូនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅក្នុងប្រទេសមេគង្គ ។ ជាមួយគ្នានេះមេដឹកនាំនៃប្រទេសមេគង្គ និងប្រទេសចិន បានលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពនិងលើកស្ទួយការគាំពារបរិស្ថាននិងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។ ជំរុញការចរចាភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចទូលំទូលាយក្នុងតំបន់ឲ្យសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០១៦ និងជំរុញសេរីភាពប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម និងការសម្របសម្រួលការវិនិយោគក្នុងតំបន់អាស៊ីបូព៌ា។ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការវិស័យវប្បធម៌រវាងប្រទេសមេគង្គ-ឡាននាង។ ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យសុខភាពសាធារណៈ ជាពិសេសការទប់ស្កាត់ និងការពាររួមគ្នានូវជំងឺឆ្លង បច្ចេកវិទ្យា និងគ្រឿងបរិក្ខារ និងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញ ការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យទេសចរណ៍ ។ សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** បានថ្លែងថា កិច្ចប្រជុំកំពូលរបស់យើងនៅថ្ងៃនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីដំណើរការវិវឌ្ឍន៍ជាវិជ្ជមានទាំងវិសាលភាព និងជម្រៅនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអនុតំបន់ រវាងប្រទេសទាំង ៦ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នាដ៏មោះមុតរបស់យើង លើដំណើរអភិវឌ្ឍន៍ឆ្ពោះទៅរកវិបុលភាពរួមគ្នា។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ដែរថា កិច្ចប្រជុំកំពូលរបស់យើងនៅពេលនេះក៏ជាវេទិកាដ៏មានតម្លៃ និងសមស្របបំផុតសម្រាប់ការចូលរួមចំណែកកសាងមហាអនុតំបន់មួយរឹងមាំ តាមរយៈការជំរុញ ១.កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនយោបាយ និងសន្តិសុខ ២.កំណើនសេដ្ឋ-

ថ្នាក់ដឹកនាំនៅក្នុងវេទិកាប៊ូអាវ នៅទីក្រុងប៊ូអាវ ខេត្តហៃណាន នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

កិច្ច និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និង៣.ការផ្លាស់ប្តូរសង្គម វប្បធម៌ និងទំនាក់ទំនងរវាងប្រជាជននិងប្រជាជនដែលនឹងបម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនទាំងអស់ ក្នុងមហាអនុតំបន់មេគង្គ-ឡានឆាង ។ ជាមួយគ្នានេះ សម្តេចសូមគាំទ្រចំពោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងសេចក្តីប្រកាសរួមទីក្រុងសានយ៉ា ដែលមានគោលដៅចំនួន ២៦ ចំណុចក្នុងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៃប្រទេសមេគង្គ-ឡានឆាង។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានគាំទ្រចំពោះការរៀបចំឲ្យមានកិច្ចប្រជុំកំពូលឡានឆាង-មេគង្គ ចំនួន ២ ឆ្នាំម្តង ដែលក្នុងនោះកម្ពុជានិងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡានឆាង នៅឆ្នាំ ២០១៨ ខាងមុខ។ ការលើកឡើងរបស់សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវបានទទួលនូវការគាំទ្រពីប្រទេសមេគង្គទាំង៦ផងដែរ។

ថ្លែងទៅកាន់មេដឹកនាំនៃប្រទេសមេគង្គទាំង ៥ ក៏ដូចជាបណ្តាញអ្នកសារព័ត៌មានអន្តរជាតិនានា ឯកឧត្តម **លី គីលាង** នាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនមានប្រសាសន៍ថា ប្រទេសចិននិងប្រទេសមេគង្គទាំង ៥ មានលក្ខណៈស្និទ្ធស្នាលគ្នាខ្លាំងណាស់ គឺប្រៀបបានអណ្តាត និងធ្មេញ ដោយមិនអាចអត់នរណាមួយបាន ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងទន្លេឡានឆាង-មេគង្គ ឲ្យទៅជាសហគមន៍រួមគ្នាដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ផងនិងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឈ្នះឈ្នះ និងជំរុញការតភ្ជាប់កិច្ចជាសមាសភាពនៃការផលិត ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិន **លី គីលាង** មានប្រសាសន៍ថា យើងត្រូវតែមានការអនុវត្តជាក់ស្តែងទៅលើគម្រោងនានាដែលយើងបានឯកភាពគ្នា ក្នុងនោះ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានប្រកាសផ្តល់ទឹកប្រាក់ចំនួន ១០ ពាន់លានយ៉ង់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ-ឡានឆាង និងថវិកាចំនួន១០ពាន់លានដុល្លារផ្សេងទៀតដែលក្នុងនោះទឹកប្រាក់ចំនួន ៥ ពាន់លានដុល្លារ សម្រាប់ការទិញទំនិញ និង ៥ ពាន់លានដុល្លារទៀតជាមូលនិធិពិសេសសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃបណ្តាប្រទេសមេគង្គ ឡានឆាង។ ជាមួយគ្នានេះប្រទេសចិននឹងផ្តល់ថវិកាចំនួន ២៥០លានដុល្លារសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រទេសត្បូង ត្បូង។ ប្រទេសចិនក៏បានប្រកាសពីការផ្តល់អាហារូបករណ៍ដល់និស្សិតនៃប្រទេសមេគង្គទាំង ៥ ដែលមានចំនួនរហូតដល់ ១ ម៉ឺន ៨ ពាន់ អាហារូបករណ៍ និង ៥ ពាន់អាហារូបករណ៍ផ្សេងទៀត សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ។ នៅក្នុងសន្និសីទកាសែតរួមគ្នានោះ មេដឹកនាំនៃប្រទេសមេគង្គទាំង៦ បានឯក-

ភាពគ្នាលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមទីក្រុងសានយ៉ា ស្តីពីកិច្ចប្រជុំកំពូលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការមេគង្គ-ឡានឆាង និងសេចក្តីប្រកាសរួម ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសមត្ថភាពផលិតនៅបណ្តាប្រទេសមេគង្គ-ឡានឆាង។

នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមីនា វេទិកាប៊ូអាវបានប្រារព្ធឡើងនៅទីក្រុងប៊ូអាវខេត្តហៃណាន ក្រោមប្រធានបទ "អនាគត អាស៊ី : សក្តានុពលថ្មី និង ចក្ខុវិស័យថ្មី" ដែលមានប្រមុខដឹកនាំ និងតំណាងប្រទេសព្រមទាំងភ្ញៀវជាតិនិងអន្តរជាតិជាង ២០០០ ដែលមកពី ៦០ ប្រទេស បានលើកទឹកចិត្ត គាំទ្រ និងជំរុញដល់ប្រទេសទាំងអស់ ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើកម្ពុស៍ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ដែលក្នុងនោះគឺរួមមាន មុខរបរ និងការងារ ការសិក្សាអប់រំ ការថែទាំសុខភាពមនុស្សចាស់ជរា និងជម្រកស្នាក់នៅ ។ អង្គប្រជុំមានការពិភាក្សាលើបញ្ហាម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ សហគ្រិនភាព បច្ចេកវិទ្យាអ៊ីនធឺណិត សុខុមាលភាពសាធារណៈ និងវប្បធម៌ជាដើម។ អង្គប្រជុំបានគាំទ្រ និងជំរុញឲ្យប្រទេសក្នុងអាស៊ីជាមិត្តល្អជាមួយប្រទេសជិតខាងផងគ្នា ដោយមិនរើសអើង ឬប្រកាន់ទៅលើកម្រិតនៃការរីកចម្រើន ហើយរួមគ្នាថែរក្សាការពារសន្តិភាព ស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ សហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នា ដើម្បីជំរុញការរីកចម្រើនដែលជាកន្លឹះដ៏សំខាន់នៃការរីកចម្រើនរបស់អាស៊ីទាំងមូល ដែលជាកន្លឹះនៃការលូតលាស់សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកផងដែរ ។ វេទិកាប៊ូអាវបានជួយជំរុញកម្ពុជាឆ្ពោះទៅរកការរីកចម្រើនព្រមគ្នា ជាមួយបណ្តាប្រទេសអាស៊ាននានាដែលជាបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសយុវជនខ្មែរទូទាំងប្រទេស ។

ក្នុងឱកាសនៃការស្តាប់អាស្រ័យនៅប្រទេសចិននោះដែរ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុញ្ញាតឲ្យឯកឧត្តម ArkadyDvorkovich ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធរុស្ស៊ី ចូលជួបសំដែងការគួរសម និងពិភាក្សាការងារ ។ សម្តេចតេជោ និងឯកឧត្តម ArkadyDvorkovich បានធ្វើការពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ អំពីការត្រៀមនូវដំណើរបំពេញទស្សនកិច្ចរបស់សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ដែលនឹងអញ្ជើញទៅបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវការនៅសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធរុស្ស៊ីក្នុងខែឧសភាខាងមុខ ។ សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** និងឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ក៏បានធ្វើការពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការដោះស្រាយបំណុលដលៃកម្ពុជាមានជំពាក់អតីតសហភាពសូវៀតកាលពីពេលកន្លងមក។ សម្តេចតេជោ និងឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរុស្ស៊ីបានសម្តែងនូវការវាយតម្លៃខ្ពស់ ចំពោះក្រុមការងារនៃប្រទេសទាំងពីរដែលបានធ្វើការពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ពីការដោះស្រាយបំណុល ហើយដែលបានឈានឆ្ពោះទៅមុខមានលក្ខណៈអំណោយផលជាច្រើន ពោលគឺធ្វើយ៉ាងណាឲ្យបំណុលកម្ពុជាពីអតីតកាលត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ តាមរយៈការដោះស្រាយលើការវិនិយោគក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលជាដំណោះស្រាយមួយស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីស។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ថា អ្វីដែលរូបសម្តេច និងប្រជាជនកម្ពុជាចង់បាននោះគឺការខិតខំដោះស្រាយបំណុលទាំងអស់នោះឲ្យបានឆាប់បំផុត តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ជាការឆ្លើយតប ឯកឧត្តម ArkadyDvorkovich មាន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាថ្លែងសន្ទរកថានៅក្នុងវេទិកាប៊ូអាវ

ប្រសាសន៍ថាប្រទេសរុស្ស៊ីមានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងចំពោះដំណោះស្រាយបំណុលរបស់កម្ពុជា តាមរយៈការប្រែក្លាយបំណុលមកការវិនិយោគ ហើយដែលភាគីទាំងពីរត្រូវបន្តពិភាក្សាគ្នាជាលម្អិតទៅទៀត រួមទាំងបញ្ហាបច្ចេកទេសផងដែរ។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានប្រសាសន៍លើកឡើងពីលទ្ធភាពនៃការដោះស្រាយបំណុល តាមរយៈការជួយទិញកសិផលរបស់កម្ពុជានាំចូលទៅកាន់ប្រទេសរុស្ស៊ី។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានប្រសាសន៍ដែរថា ដោយសារតែកំណើននៃភ្ញៀវទេសចររុស្ស៊ីបានធ្វើដំណើរមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាជាង១០ម៉ឺននាក់ ដែលភាគច្រើនពួកគេធ្វើដំណើរតាមប្រទេសជិតខាងនោះ កម្ពុជាស្នើដល់ភាគីរុស្ស៊ីបើកឲ្យមានការហោះហើរត្រង់ពីរុស្ស៊ីមកកាន់កម្ពុជា ដើម្បីជំរុញកំណើនទេសចរណ៍ និងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យទេសចរណ៍ នៃប្រទេសទាំងពីរឲ្យកាន់តែមានសក្តានុពលខ្ពស់ថែមទៀត។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីនិងឯកឧត្តម ArkadyDvorkovich ក៏បានធ្វើការពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខណ្ឌអាស៊ាន និងរុស្ស៊ីដែលសារតែបច្ចុប្បន្នរុស្ស៊ីគឺជាដៃគូចរចាររបស់អាស៊ាន សំដៅធ្វើយ៉ាងណាជំរុញឲ្យមានកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានរុស្ស៊ីកើតឡើងក្នុងពេលអនាគត។ ជាមួយគ្នានេះសម្តេចតេជោ និងឯកឧត្តមខុបនាយករដ្ឋមន្ត្រីក៏បានធ្វើការពិភាក្សាពីបញ្ហាតំបន់ និងអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសទាំងពីរកំពុងមានការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នា ។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានអញ្ជើញចូលជួបពិភាក្សាទ្វេភាគី ជាមួយឯកឧត្តម លី គីឃាន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនផងដែរ ។ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិន បានសម្តែងការរីករាយខ្លាំងណាស់ដោយបានជួបសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីជាថ្មីទៀត នៅកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡានឆាង ហើយសង្ឃឹមថាឯកឧត្តមនឹងអញ្ជើញ មកចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលមេគង្គ-ឡានឆាង ក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាឆ្នាំ ២០១៨ ខាងមុខ។ សម្តេចតេជោបានសម្តែងនូវការរីករាយចំពោះភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា ចិន ដែលបានចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ ២០១០ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។ កម្ពុជាពិតជាបានទទួលនូវផលប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងពីការ

ដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនោះ ពិសេសការជួយផ្តល់ជំនួយរបស់ប្រទេសចិនដល់ប្រទេសកម្ពុជា ពិតជាបានរួមចំណែកដល់ការពង្រឹងនូវឯករាជ្យភាពរបស់កម្ពុជា ក្នុងការចូលរួមកសាងសេដ្ឋកិច្ច និងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានស្នើដល់សមភាគីចិនបន្តពិនិត្យលទ្ធភាព ក្នុងការបន្តជួយដល់ប្រទេសកម្ពុជាបន្ថែមទៀត សំដៅធ្វើយ៉ាងណាឲ្យទំហំពាណិជ្ជកម្មនៃប្រទេសទាំងពីរកើនដល់៥ពាន់លានដុល្លារនៅឆ្នាំ២០១៧។ ដើម្បីឲ្យមានការកើនឡើងនូវទំហំពាណិជ្ជកម្មរបស់ប្រទេសទាំងពីរ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានស្នើដល់ភាគីចិនបន្តនាំចូលបន្ថែមទៀតនូវកសិផល និងផលិតផលពីប្រទេសកម្ពុជា ពិសេសធ្វើយ៉ាងណាកុំឲ្យកំណត់កូតា និងពន្ធនាំចូលទៅកាន់ប្រទេសចិន និងជួយជំរុញអ្នកវិនិយោគចិនមកបណ្តាក់ទុនក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឲ្យកាន់តែច្រើនឡើងថែមទៀត ពិសេសការវិនិយោគទៅលើការផលិតកសិផលកសិកម្មសម្រាប់នាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិន ឬទៅកាន់ប្រទេសទី៣បន្ថែមទៀត។ ក្នុងនោះសម្តេចតេជោក៏បានស្នើឲ្យមិត្តចិនជួយពិនិត្យ និងសម្រេចឲ្យបានឆាប់លឿនគម្រោងសាងសង់ពហុកីឡដ្ឋានមរតកតេជោ គម្រោងសាងសង់មន្ទីរពេទ្យចំនួន ២ និងវិទ្យាស្ថានធនធានទឹកដែលមិត្តចិនបានសម្រេចរួចហើយ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានស្នើសុំឲ្យមិត្តចិនជួយក្នុងការសាងសង់ផ្លូវលឿនលឿន (Express Way) ពីភ្នំពេញទៅក្រុងព្រះសីហនុ និងព្រលានយន្តហោះថ្មីនៅខេត្តសៀមរាប។ មិត្តចិនបានគាំទ្រដល់សំណើទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងដោយសម្តេចតេជោ ហើយនឹងពិនិត្យលើឯកសារឲ្យបានហ្មត់ចត់ដើម្បីគម្រោងទាំងអស់នេះចាប់ដំណើរការសាងសង់ក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ។ ជាមួយគ្នានេះ សម្តេចតេជោបានស្នើដល់ភាគីចិនជួយជួសជុលប្រាសាទព្រះវិហារដ៏ចំណាស់របស់កម្ពុជា ។ ជាការឆ្លើយតបឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិន លី គីឃាន មានប្រសាសន៍ថា ដោយសារតែជំនឿ និងកម្រិតនយោបាយនៃប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា ចិនកាន់តែមានសន្ទុះកើនឡើងខ្ពស់នោះ ចិននឹងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងប្រទេសកម្ពុជាឲ្យកាន់តែរឹងមាំទ្វេដងថែមទៀត ពិសេសក្នុងក្របខណ្ឌដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលយើងបានរួមគ្នាបង្កើតឡើង។ ភាគី ចិននឹងបន្តជួយដល់គម្រោងនានាដែលភាគីកម្ពុជាបានស្នើឡើង ពិសេសទៅទៀតនោះ រដ្ឋាភិបាលចិន នឹងលើកទឹកចិត្តឲ្យក្រុមហ៊ុនចិនមកបណ្តាក់ទុនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការស្នើឲ្យភាគីកម្ពុជាផ្តល់នូវកត្តាអំណោយផលដល់បណ្តាក្រុមហ៊ុនចិនដែល បាន និងកំពុងបណ្តាក់ទុនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការជួសជុលប្រាសាទព្រះវិហារឡើងវិញ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនបានសម្តែងនូវការរីករាយ ក្នុងការជួយដល់គម្រោងជួសជុលឡើងវិញប្រាសាទព្រះវិហារ ពោលគឺជួយទាំងបច្ចេកទេស និងជួយទាំងហិរញ្ញវត្ថុដល់គម្រោងទាំងមូលផងដែរ។ ក្នុងជំនួបពិភាក្សាគ្នានោះ ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនបានឆ្លើយតបតាមការអញ្ជើញរបស់សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា ដើម្បីអញ្ជើញមកបំពេញទស្សនកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងពេលវេលាដ៏សមស្របក្នុងឆ្នាំ២០១៦នេះព្រមទាំងបានអញ្ជើញសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីទៅបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវការ នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនផងដែរ ។

សម្តេចតេជោ : កម្ពុជាមានមហិច្ឆតាក្នុងការបញ្ជូនកងកម្លាំងទៅចូលរួមក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពកាន់តែច្រើន

* ការកែសម្រួលសមាសភាពគណៈរដ្ឋមន្ត្រី គឺដើម្បីប្រសិទ្ធភាពការងារ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** អញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងពិធីបិទសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារបញ្ជូនកងកម្លាំង

ចូលរួមបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពរបស់ អ.ស.ប រយៈពេល ១០ ឆ្នាំ (២០០៦-២០១៦) នៅវិមានសន្តិភាព

នៅក្នុងខែមីនាឆ្នាំ ២០១៦ កន្លងមកនេះ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងពិធីសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេស ។ សម្តេចតេជោបានផ្តល់អនុសាសន៍ជាច្រើនដែលបង្ហាញពីនិន្ទ្រៈ និងទស្សនវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

* រសៀលថ្ងៃទី ១ ខែមីនា សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានអញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៅក្នុងពិធីបិទសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារបញ្ជូនកងកម្លាំងចូលរួមបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពរបស់ អ.ស.ប រយៈពេល ១០ ឆ្នាំ (២០០៦-២០១៦) នៅវិមានសន្តិភាព ។ នាឱកាសនោះសម្តេចតេជោបានបង្ហាញអំពីមហិច្ឆតាក្នុងការបញ្ជូនកងកម្លាំងរបស់កម្ពុជាកាន់តែច្រើនថែមទៀត ទៅចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសន្តិភាពក្រោមឆ័ត្ររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ(អ.ស.ប)។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ទៅកាន់លោកស្រី Claire Van Der Vaeren មន្ត្រីសម្របសម្រួល អ.ស.ប ប្រចាំកម្ពុជាដែលជាតំណាងរបស់លោកអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប ចូលរួមក្នុងពិធីនេះថា " ខ្ញុំពិតជាមានមហិច្ឆតាធំណាស់។ អម្បាញ់មិញខ្ញុំបានប្រាប់ថាខ្ញុំមានផែនការពង្រីកការបញ្ជូនកងកម្លាំងទៅក្រៅប្រទេស ។ ឥឡូវកម្ពុជាកំពុងស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសជាប្រព័ន្ធដែលរៀបចំកម្លាំងហ្វឹស ។ យើងនឹងពិនិត្យបន្តនៅក្នុងការចូលរួមចំណែកប្រតិបត្តិការទៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួនទៀត នៅពេលដែលមានសំណូមពរពីអ.ស.ប ។ ខ្ញុំមានមហិច្ឆតាដើម្បីចូលរួមព្រោះមិត្តភក្តិបានជួយមកដល់យើងៗក៏ត្រូវជួយទៅដល់មិត្តភក្តិវិញដែរ ពិតមែនតែកម្ពុជាក្រទ្រព្យសម្បត្តិ យើងក្រប្រាក់កាស ក៏ប៉ុន្តែយើងខ្ញុំមិនត្រូវផ្លូវចិត្តនោះទេ" ។

សម្តេចតេជោបន្តថា បន្តិចម្តងៗកម្ពុជាក៏បានត្រៀមខ្លួនបញ្ជូនជំនួយខ្លះទៅកាន់ប្រទេសអាហ្វ្រិក ដែលបានលើកសំណូមពរចំពោះសម្តេចរួចមកហើយ ។ យើងកំពុងគិតគូរបញ្ជូននេះដែលអាចធ្វើសកម្មភាពនៅពេលខាងមុខ ។ សម្តេចបញ្ជាក់ថា " ប្រសិនបើកម្ពុជាជាប្រទេសអ្នកមានវិញនោះ កម្ពុជានឹងបញ្ជូនជំនួយទៅក្រៅប្រទេសឲ្យបានក្នុងរង្វង់ ៧០% នៃផលិតផលសរុបរបស់ប្រទេស។ ក៏ប៉ុន្តែកម្ពុជានៅជាប្រទេសក្រីក្រនៅឡើយ តែកម្ពុជា

មានទឹកចិត្តក្នុងការជួយដល់ប្រទេសជាមិត្តកម្ពុជា និងបន្តបញ្ជូនកងកម្លាំងទៅជួយប្រទេសជាមិត្តបន្តទៀត" ។

សម្តេចតេជោបានរំលឹកថាកាលពី ១០ ឆ្នាំមុននេះ សម្តេចបានជូនដំណើរដល់កងវរៈសេនាធំបោសសម្អាតមិនកម្ពុជាដែលត្រូវបំពេញបេសកកម្មនៅប្រទេសស៊ូដង់ក្រោមឆ័ត្ររបស់ អ.ស.ប ។ បេសកកម្មជាលើកដំបូងបង្អស់របស់កងទ័ពម្នាក់ខ្សែកម្ពុជានាពេលនោះ បានបើកទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការរួមចំណែករបស់កម្ពុជា ក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពរបស់ អ.ស.ប ។ ការសម្រេចចាត់បញ្ជូនកងទ័ពបោសសម្អាតមិនរបស់កម្ពុជានាពេលនោះ គឺជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការអំពាវនាវរបស់ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប ហើយត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងខណៈដែលកម្ពុជាខ្លួនឯងកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមដែលបង្កឲ្យប្រជាពលរដ្ឋស្លូតត្រង់របស់យើងស្លាប់ , របួស និងពិការប្រមាណ ៨០០ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

សម្តេចបានថា កម្ពុជាអាចបញ្ជូនកងទ័ពរបស់ខ្លួនទៅចូលរួមបេសកកម្ម អ.ស.ប នៅពេលនេះបាន ក៏ដោយសារស្ថានភាពប្រទេសមានសុខសន្តិភាព,ស្ថិរភាពនយោបាយ, ឯកភាពជាតិ និងទឹកដីទាំងស្រុង ដែលបានធ្វើមធ្យមពិនយោបាយឈ្នះឈ្នះ ដើម្បីបង្រួបបង្រួម ផ្សះផ្សាជាតិ និងការរួមរស់ជាមួយគ្នាដោយសេចក្តីសុខសាន្ត ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ៥ ខែមីនា សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានអញ្ជើញជាអធិបតីនៅក្នុងពិធីសម្ពោធដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការភូមិកុមារអេស អូអេស នៅខេត្តកំពត ដែលនៅទីនោះសម្តេចបានធ្វើការអំពាវនាវមួយឲ្យមានការគាំទ្រ និងប្រើប្រាស់ផលិតផលអំបិលក្នុងស្រុក ។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍ថា ឥឡូវនេះអំបិលនៅសល់មិនដឹងថាត្រូវនាំចេញទៅណាទៀត ។ ដូចនេះសូមអំពាវនាវចំពោះប្រជាពលរដ្ឋនៅទូទាំងប្រទេសសូមប្រើប្រាស់អំបិលក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន ជាជាងប្រើប្រាស់អំបិលដែលនាំចូលពីបរទេស ។ អំបិលរបស់កម្ពុជាគឺជាអំបិលដែលធានាសុវត្ថិភាពខ្ពស់ ។ អំបិលកម្ពុជាមិនមែនជាអំបិលដែលដឹកពីភូមិកុមារទេ ។ អំបិលដែលនាំចូលពីក្រៅប្រទេសមកជាអំបិលដែលគេដឹកមកពីភ្នំ វាខុសពី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នកាត់ខ្សែបូសម្ពោធដាក់ ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការភូមិកុមារអេស អូ អេស នៅខេត្តកំពត

អំបិលដែលធ្វើពីទឹកសមុទ្រ ។ មួយទៀតអំបិលកម្ពុជាបានលាយនូវសារ- ធាតុអ៊ីយ៉ូដ ដែលជួយកុំឲ្យមានកុមារកម្ពុជាកុំឲ្យកើតជំងឺពកកៀងផង ។

គួរបញ្ជាក់ថាតម្រូវការអំបិលក្នុងស្រុកមានប្រមាណ១០ម៉ឺនតោនក្នុង មួយឆ្នាំខណៈដែលមណ្ឌលផលិតអំបិលទាំង៧ក្នុងខេត្តកំពតនិងខេត្តកែប ផលិតបានដល់ទៅជាង២០ម៉ឺនតោនក្នុងមួយឆ្នាំ។ បូកជាមួយអំបិលដែល សល់ពីឆ្នាំមុនផងនោះ បានធ្វើឲ្យអំបិលកម្ពុជានៅសល់ក្នុងឃ្នាំងជិត ៣០ ម៉ឺនតោន នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ដូច្នោះ កម្ពុជានៅសល់បរិមាណអំបិលដ៏ច្រើន ស្តុកទុកនៅក្នុងឃ្នាំង ហើយដោយសារតែអំបិលកម្ពុជាមិនអាចនាំចេញ ទៅក្រៅប្រទេសបាន ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ៧ ខែមីនា សម្តេចតេជោបានអញ្ជើញជាអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងពិធីបើកសន្និសីទចក្ខុវិស័យប្រទេសកម្ពុជាលើកទី ១០ ស្តីពី " ជំរុញការ- ងារទៅមុខ : ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងប្រទេស និងក្នុងតំបន់ និងឡើយស្ថិត សម្រាប់ការតភ្ជាប់កំណើន និងអភិវឌ្ឍន៍" នៅសណ្ឋាគារសូហ្វីតែលភ្នំពេញ ភូគីត្រា ។ សន្និសីទនេះរៀបចំដោយវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវ ជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា(CDRI) ។

សម្តេចតេជោ បានមានប្រសាសន៍ថា " រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នកម្ពុជា សម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពយ៉ាងធំធេង ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ដោយសម្រេចបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងល្អប្រសើរជាប្រចាំ និង រក្សាបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងរយៈពេលវែង ។ ក្នុងនោះផលទុន ជាតិឬទំហំសេដ្ឋកិច្ចដែលវាសំដៅដោយផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស) បានកើនឡើងពីប្រមាណ ២.៥០០ លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់ប្រមាណ ១៨.៤០០ លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ ២០១៥ ឬបានកើនឡើង ប្រមាណជាង ៧ ដង " ។ សម្រាប់ចក្ខុវិស័យរបស់ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០១៦ កាលពីខែមីនាឆ្នាំ ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័ត គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ ២០១៥-២០២៥ ដែល បានផ្តោតលើការកម្រងទិសទីផ្សារ និងបរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ៩ ខែមីនា សម្តេចតេជោបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធី ចែកសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកគ្រប់គ្រងអប់រំជំនាន់ទី ១ និងទី២. សញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងគ្រូបង្រៀនកម្រិតខ្ពស់ជំនាន់ទី ២០ និងសញ្ញាបត្រគ្រូបង្រៀន

កម្រិតមូលដ្ឋានឯកទេសភាសាបារាំង ខ្មែរជំនាន់ទី១៧ចំនួន ១.២៥៦ នាក់ នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ។ ក្នុងពិធីនេះសម្តេចបានលើកឡើងអំពីការទប់ ស្កាត់អំពើពុករលួយ តាមរយៈការបើកប្រាក់បៀវត្សរ៍នៅធនាគារ និងការ ដំឡើងប្រាក់ខែ ។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍ថា រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យាក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ។ ករណីបើកប្រាក់ខែ មន្ត្រីរាជការតាមធនាគារជាចំណាត់ការមួយលុបបំបាត់ " មន្ត្រីខ្មោចបើក ប្រាក់ខែ " និងអំពើពុករលួយរបស់មន្ត្រីពន្ធដារ ។

សម្តេចតេជោបន្ថែមថា គ្រាន់តែបានបើកប្រាក់ខែមុនដំណាច់ខែ គឺជា រឿងល្អណាស់ទៅហើយដែលមុននោះវាលំបាកណាស់ ។ ឆ្នាំ ១៩៩៦, ១៩៩៨ រដ្ឋពាក់ប្រាក់ខែមន្ត្រីរាជការ២ខែ ៣ខែរហូតដល់មន្ត្រីរបស់យើង លើកឡើងថានៅកម្ពុជាមួយខែមាន ៦០ ថ្ងៃ គឺលំបាកខ្លាំងណាស់នៅពេល រដ្ឋាភិបាលគ្មានសាច់ប្រាក់ ប៉ុន្តែយើងបានកែទម្រង់ហើយឈានមកបើក បៀវត្សរ៍បានមុនដំណាច់ខែ ។ ការបើកបៀវត្សរ៍តាមធនាគារគ្រាន់តែធ្វើ ប៉ុណ្ណឹងកាត់បន្ថយបាននូវអំពើពុករលួយ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបើកប្រាក់នេះ តាមរយៈកាត់កង និងមួយទៀតមន្ត្រីខ្មោច ។

សម្តេចតេជោបន្តថា ឥឡូវរាជរដ្ឋាភិបាលចូលទៅដល់ដែលគេហៅថា ប្រើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ឬអំពើមិន ប្រក្រតី ។ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារបង់ពន្ធក៏អញ្ជឹងដែរ ។ កុំឲ្យមន្ត្រីពន្ធដូប ជាមួយអ្នកបង់ពន្ធក្រែងលោកាត់កងគ្នា បង់តាមធនាគារអញ្ជឹងអត់កាត់ កងគ្នាបានទេ... ។ នេះគឺប្រើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើ ពុករលួយ និងភាពមិនប្រក្រតី ។

ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាប្រាក់បៀវត្សរ៍គ្រូបង្រៀនសម្តេចបញ្ជាក់ថា គោល ដៅរបស់យើងឆ្នាំនេះ គឺសម្រេចឲ្យបានទាបបំផុតប្រាក់ខែសម្រាប់គ្រូ មត្តេយ្យ និងគ្រូបឋមថ្មីថ្លោងត្រឹម ៨០ ម៉ឺនរៀល ប្រហាក់ប្រហែល ២០០ ដុល្លារអាមេរិក ។ ប៉ុន្តែគោលដៅឆ្នាំ ២០១៨ គឺត្រូវសម្រេចទាបបំផុតមួយ លានរៀល ។

សម្តេចតេជោអះអាងថា ក្នុងរយៈពេល២ខែដើមឆ្នាំនេះរាជរដ្ឋាភិបាល បានធ្វើការសាកល្បងនៃចំណូល និងចំណាយរបស់រដ្ឋឃើញថា អាចស្មុះ រួច ហើយសម្តេចក៏កំពុងឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងក្រសួងមុខងារសា- ធារណៈ ពិនិត្យមើលអំពីលទ្ធភាពបង្កើនប្រាក់ខ្ពស់ម្តងសម្រាប់ប្រពន្ធ កូន មន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ។ ចំណុចទាំងអស់នេះវាជាចង្កោម បញ្ហា មិនមែនជារឿងដាច់ដោយឡែកនោះទេ ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ១៤ ខែមីនា សម្តេចតេជោ បានអញ្ជើញជាអធិបតីនៅក្នុង ពិធីបើក " សន្និសីទជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា " ដែលបានប្រារព្ធនៅវិមានសន្តិភាពទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ ក្នុងពិធីនេះ សម្តេចបានលើកឡើងនូវការកត់សម្គាល់មួយចំនួនទាក់ទងទៅនឹងការរីក ចម្រើននៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ។

សម្តេចតេជោមានប្រសាសន៍ថា មានកត្តាសំខាន់ចំនួន ៤ ដែលជាកត្តា ពន្លឿនកំណើនវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ក្នុងនោះមាន៖ ទី១.គោល- នយោបាយគាំពារ និងលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ទី២.ក្របខ័ណ្ឌ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ចែកសញ្ញាបត្រដល់និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យនំរតុន

បទប្បញ្ញត្តិ និងការត្រួតពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្នរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ ទី៣.ភាពសំរើក និងការច្នៃប្រឌិតរបស់ប្រតិបត្តិករមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងទី៤.តម្រូវការ និងការគាំទ្ររបស់អតិថិជនដោយយល់ឃើញពីសារសំខាន់នៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការជំរុញបរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុ ។

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានបញ្ជាក់ទៀតថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននិងកំពុងបន្តខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងពេញទំហឹង ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុទន្ទឹមគ្នានឹងការជំរុញអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុនិយាយជាមួយនិងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិយាយដោយឡែក ដើម្បីចូលរួមចំណែកជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវវិធានការគោលនយោបាយ និងការបង្កនូវបរិស្ថានអំណោយផលដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិជាពិសេសការបន្តប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍គ្រឹះនៃសេដ្ឋកិច្ច ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីចែកសញ្ញាបត្រដល់និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យនំរតុន ដែលធ្វើឡើងនៅមជ្ឈមណ្ឌលសន្និសីទ និងពិព័រណ៍កោះពេជ្រ។ ក្នុងពិធីនេះសម្តេចបានលើកឡើងអំពីសំណើ កែសម្រួលសមាសភាពគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដែលសម្តេចបានស្នើទៅកាន់រដ្ឋសភាកាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែមីនាកន្លងទៅ ។

សម្តេចតេជោបានមានប្រសាសន៍ថា ការកែសម្រួលគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដែលនឹងធ្វើនៅថ្ងៃទី ៤ ខែមេសាខាងមុខនេះគឺដើម្បីប្រសិទ្ធភាពការងារ។ មិនមែនមានរដ្ឋមន្ត្រីអាក្រក់ទាំងអស់ទេ ប៉ុន្តែមានរដ្ឋមន្ត្រីស្លឹកស្រពន់មួយចំនួនដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរសម្រួល ដើម្បីឲ្យការងារប្រទេសជាតិកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

សម្តេចបញ្ជាក់ថា នេះជាការពង្រឹងនូវប្រសិទ្ធភាពការងារ។ មិនមែនរដ្ឋមន្ត្រីទាំងនោះជាមនុស្សត្រូវកម្ចាត់ចោលទេ ។ សម្តេចបានស្នើដល់រដ្ឋមន្ត្រីដែលបានដឹងខ្លួនថាទទួលបានការផ្លាស់ប្តូរឲ្យបន្តការងាររហូតដល់ពេលមានព្រះរាជក្រឹត្យពិព្រះមហាក្សត្រតែងតាំង ។

សម្តេចតេជោបានបន្ថែមថាមានអភិបាលខេត្តចំនួន ៤ ដែលត្រូវបញ្ចប់ការងារមុនអាណត្តិក្នុងនោះមានលោក **គោស៊ី សាឡើង** អភិបាលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ, លោក **ធី សំអូន** អភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺ, លោក **ខុយ ឃុនហ៊ុន** អភិបាលខេត្តកំពតនិងលោក **ជឿង អំ** អភិបាលខេត្តស្វាយរៀង

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីប្រកាសដាក់ឲ្យអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ និងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ដោយសារតែមន្ត្រីទាំងនេះក៏ជិតដល់អាយុដែលត្រូវចូលនិវត្តន៍ដែរ។ ប៉ុន្តែមន្ត្រីទាំងនេះក៏នឹងត្រូវបញ្ចូលមកក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ២១ ខែមីនាសម្តេចតេជោបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីប្រកាសដាក់ឲ្យអនុវត្តដំណាក់កាលទី ៣ និងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ ខណៈនោះសម្តេចបានថ្លែងបញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតអំពីសារសំខាន់និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកែទម្រង់ ។

សម្តេចតេជោបានមានប្រសាសន៍ថា សម្តេចធ្លាប់បានរំលឹកជារឿយៗថា ទង្វើ និងសមិទ្ធផលរបស់យើងក្នុងរយៈកាលកន្លងទៅបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលពិតជាមានឆន្ទៈយ៉ាងមោះមុតឥតរាថយ, ប្រកបដោយភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការអនុវត្តការកែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ និងកាន់តែស៊ីជម្រៅ ។ ការកែទម្រង់ កើតចេញមកពីការយល់ឃើញដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់យើងដោយខ្លួនឯង គឺមិនមែនជាការធ្វើតាមការបង្គាប់បញ្ជារបស់អ្នកណានោះទេ ។ មានន័យថាយើងបានដាក់ចេញនិងជំរុញអនុវត្តកិច្ចការកែទម្រង់ទាំងអស់របស់យើង ដោយឈរលើហេតុផល និងវិចារណភាពច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងប្រកបដោយភាពជាម្ចាស់និងវិរភាព, ហ៊ានធ្វើ ហ៊ានទទួលខុសត្រូវ, ហើយធ្វើជាជំហានៗ និងដំណាក់កាលៗ, ទៅតាមលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពជាក់ស្តែងរបស់យើង ។

សម្តេចបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ការកែទម្រង់គឺជាការងារស្លាប់របស់កម្ពុជា ។ យើងពិតជាគ្មានថ្ងៃស្តាប់ស្តល់នឹងកិច្ចការនេះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញយើងនឹងបន្តចាត់ទុកថា ការកែទម្រង់គឺជាការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់យើងដែលយើងត្រូវបន្តកែលម្អ, ពង្រឹង, ធ្វើឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ, បង្កើននិងពង្រីកសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពរបស់យើងសំដៅប្រើប្រាស់ឱ្យបានកាន់តែប្រសើរដុះនូវសក្តានុពល និងកាលានុវត្តភាពទាំងឡាយដែលយើងមានក្នុងគោលដៅតាមឱ្យទាន់សភាពការណ៍ និងដំណើរវិវត្តន៍នៃសង្គម, សេដ្ឋកិច្ច, និងនយោបាយទាំងនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រទេស, ក្របខ័ណ្ឌតំបន់ ក៏ដូចជាក្របខ័ណ្ឌពិភពលោក ។

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ៖ ការតែងតាំង និងប្រគល់ភារកិច្ចដឹកនាំ ជូនមន្ត្រីវ័យក្មេងដែលមានបទពិសោធន៍ ជាគោលការណ៍កែទម្រង់ថ្មី

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង នាយករដ្ឋមន្ត្រីស្តីទី អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីផ្ទេរភារកិច្ច និងតែងតាំងមុខតំណែងអភិបាលខេត្តកំពត និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

នៅព្រឹកថ្ងៃទី ២២ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង នាយករដ្ឋមន្ត្រីស្តីទី និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ បានអញ្ជើញជាអធិបតី ក្នុងពិធីផ្ទេរភារកិច្ច និងតែងតាំងមុខតំណែងអភិបាលខេត្តកំពតនៅសាល ប្រជុំរបស់សាលាខេត្តកំពត។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានតែងតាំងឯកឧត្តម **ចាន់ ចេស្តា** ជាអភិបាលខេត្តកំពតជំនួសឯកឧត្តម **ខុយ យុនហ៊ុន** ដែលត្រូវ បានផ្ទេរភារកិច្ចទៅបម្រើការងារនៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

សម្តេចក្រឡាហោមបានមានប្រសាសន៍ថា ការផ្ទេរភារកិច្ច និងតែងតាំង ថ្នាក់ដឹកនាំដើម្បីគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលជារៀងរាល់ឆ្នាំ ទៅតាមពេលវេលា កំណត់។ នាដំណាក់កាលចុងក្រោយនេះការតែងតាំងនិងប្រគល់ភារកិច្ច ដឹកនាំជូនមន្ត្រីវ័យក្មេង ដែលមានបទពិសោធន៍ជាគោលការណ៍កែទម្រង់ ថ្មីដើម្បីប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាពការងារ។ សម្តេចក្រឡាហោមបានបន្តថា ថ្នាក់ដឹកនាំកំពុងគិតគូរផងដែរអំពីការត្រៀមបញ្ចូលអ្នកវ័យក្មេងពោរពេញ ដោយបទពិសោធន៍ការងារសម្រាប់ស្ថាប័នដទៃទៀត ។ វិធីនេះនឹងអនុវត្ត

ដូចគ្នាសម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលបេក្ខភាពដើម្បីឱ្យឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតក្រុម ប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់នាពេលខាងមុខ។ បញ្ហាសំខាន់គឺចម្រាញ់ជ្រើសរើសឱ្យ អស់លទ្ធភាពចំពោះមន្ត្រីនៅនឹងកន្លែងនៅមូលដ្ឋានផ្ទាល់។ ប៉ុន្តែបើកម្រិត បានហើយតម្រូវឱ្យមានជំនួយពីក្រៅនោះថ្នាក់ដឹកនាំនឹងគិតគូរតាមនោះ។

សម្តេចក្រឡាហោមបានណែនាំអភិបាលខេត្តទើបទទួលតំណែងថ្មីឱ្យ ខិតខំថែរក្សាសមិទ្ធផល និងយកបទពិសោធន៍ល្អរបស់អភិបាលខេត្ត ចាស់ ដើម្បីអនុវត្តក្នុងការដឹកនាំបន្ត ពិសេសលើការងារផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ ការងារអត្តសញ្ញាណកម្ម និងត្រៀមវិធីវិធានឆ្លើយតប ទៅនឹងបញ្ហាបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុដែលកំពុងចោទជាបញ្ហានេះ ។

គួរបញ្ជាក់ថា សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ក៏បានអញ្ជើញចូលរួមជា អធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងពិធីផ្ទេរតំណែងអភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺនៅល្ងាចថ្ងៃទី ២២ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ និងផ្ទេរតំណែងអភិបាលខេត្តស្វាយរៀងនៅថ្ងៃ ទី២៤ ខែមីនា ផងដែរ ។

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបញ្ចុះបឋមសិលា សាងសង់រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍របស់ក្រុមហ៊ុន ជីប ម៉ុង អិនស៊ី ស៊ីមេន ខបភើរសិន ស្ថិតនៅក្នុងភូមិព្រៃតាព្រិត ឃុំស្តេចគង់ខាងលិច ស្រុកបន្ទាយមាន ខេត្តកំពត

ថ្ងៃទី២១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ប្រធានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបញ្ចុះបឋមសិលាសាងសង់រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍របស់ក្រុមហ៊ុន ជីប ម៉ុង អិនស៊ី ស៊ីមេន ខបភើរសិន ដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិព្រៃតាព្រិត ឃុំស្តេចគង់ខាងលិច ស្រុកបន្ទាយមាន ខេត្តកំពត ។

មានប្រសាសន៍ក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ បានថ្លែងអបអរសាទរចំពោះក្រុមហ៊ុន ជីប ម៉ុង អិនស៊ី ស៊ីមេន ខបភើរសិន ដែលបានចូលរួមវិនិយោគលើគម្រោងសាងសង់រោងចក្រស៊ីម៉ង់ត៍ដ៏ធំ និងទំនើបនៅកម្ពុជា ។ សម្តេចមានប្រសាសន៍បន្តថា រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍ដ៏ធំនេះ នឹងរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ផ្តល់ឱកាសការងារ និងអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ជាពិសេសសម្រាប់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងខេត្តកំពតនេះតែម្តង ។

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ក្នុងឱកាសអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបញ្ចុះបឋមសិលាសាងសង់រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍របស់ក្រុមហ៊ុន ជីប ម៉ុង អិនស៊ី ស៊ីមេន ខបភើរសិន ក្នុងស្រុកបន្ទាយមាន ខេត្តកំពត

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ ក៏សូមអបអរសាទរ និងថ្លែងកោតសរសើរចំពោះសមិទ្ធផលទាំងឡាយដែលខេត្តកំពតសម្រេចបាន នារយៈពេលកន្លងមក ដែលបានឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសគឺសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច ដែលរួមមានកត្តាភូមិសាស្ត្រ និងអំណោយផលជាធនធានធម្មជាតិដ៏សម្បូរណ៍បែបមាននៅក្នុងខេត្ត ដែលជាប្រភពទុនអាចទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍ពីវិនិយោគិនជាតិ អន្តរជាតិ ឲ្យចូលមកដាក់ទុនវិនិយោគ រួមចំណែកយ៉ាងខ្លាំងក្លា និងជាប៉ុលសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់របស់ប្រទេសជាតិ ។

សម្តេចពិតជាមានមោទនភាពដែលបានមកកាន់ទីនេះដើម្បីធ្វើកិច្ចការដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់អនាគតនៃប្រទេសជាតិរបស់យើង ។ ក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាមានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងល្អប្រសើរគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ទាំងទិដ្ឋភាពនយោបាយ សន្តិសុខ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគ... ស្ថានភាពនយោបាយនៅកម្ពុជាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ និងកំពុងមានការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ហើយសេដ្ឋកិច្ចនៅតែបន្តរីកចម្រើន ។ ប៉ុន្តែយើងនៅមានការងារជាច្រើនទៀតដែលត្រូវធ្វើនៅក្នុងតំណក់កាលថ្មីនេះ ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងសហបរិយាកាស ក្នុង

តំបន់កាន់តែទូលំទូលាយ ព្រមទាំងធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់យើងក្នុងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ។

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ បានមានប្រសាសន៍ថា សម្តេចពិតជាមានការរីករាយចំពោះសមិទ្ធផលទាំងអស់នេះដែលបានចេញមកពីការខិតខំរួមគ្នាពីស្មារតីសាមគ្គីភាព និងការយោគយល់គ្នា ហើយក្នុងនោះការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការស្តារ និងអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តួយ៉ាងដូចជាការបោះទុនវិនិយោគរួមគ្នារបស់ក្រុមហ៊ុន ជីប ម៉ុង គ្រុប ដែលជាក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុករបស់យើងជាមួយនឹង ក្រុមហ៊ុន ស៊ីយ៉ាម ស៊ីធី ស៊ីមេន ជាប់ប្តីក ខមភៃនី លីមីតធីត ដែលជាក្រុមហ៊ុនវិនិយោគទុនបរទេសមួយ មានបទពិសោធន៍ជាយូរឆ្នាំណាស់មកហើយ ក្នុងការផលិតស៊ីម៉ង់ត៍ធំជាងគេនៅក្នុងតំបន់អាស៊ាន ។ ដូច្នេះការចាប់ផ្តើមអនុវត្តគម្រោងសាងសង់រោងចក្រស៊ីម៉ង់ត៍ដ៏ធំនៅក្នុងខេត្តកំពត នាពេលនេះ គឺជាការចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា ក៏ដូចជាការវិនិយោគលើអនាគតរបស់កម្ពុជាផងដែរ ។ តាមរយៈស្នាដៃ និងបទពិសោធន៍ដែលធ្លាប់មាន សម្តេចមានទំនុកចិត្តថា រោងចក្រស៊ីម៉ង់ត៍ដ៏ធំដែលនឹងត្រូវបញ្ចុះបឋមសិលាក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ នឹងទទួលបានជោគជ័យតាមការគ្រោងទុកជាក់ជាមិនខាន ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី ០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេង** អនុប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ អមដំណើរដោយឯកឧត្តម **ម៉ន សុផល** អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តបាត់ដំបង បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធកាត់ឬសសីមាព្រះវិហារថ្មី វត្តគិរីវ័រ្យសន្តិភាព ហៅវត្តអូរចោត ស្ថិតក្នុងភូមិទួលខ្ពស់ ឃុំភ្នំព្រឹក ស្រុកភ្នំព្រឹក ខេត្តបាត់ដំបង ។

ថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី **សាយ ឈុំ** អនុប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានព្រឹទ្ធសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអញ្ជើញចូលរួមរំលែកទុក្ខក្រុមគ្រួសារសពលោកអនុសេនីយ៍ឯក យ៉ាវ ប៊ូរ៉ា មន្ត្រីនគរបាលចរាចរ ដែលបានទទួលមរណភាពក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្មកាលពីថ្ងៃអាទិត្យទី ១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ក្នុងជន្លាយ ៥៤ ឆ្នាំ ដែលក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចភក្តីក៏បានឧបត្ថម្ភគ្រួសារសពចំនួន ៣ លានរៀល ផងដែរ ។

ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ នេះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទួន ធឿន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អនុប្រធានទី ២ រដ្ឋសភា ប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះខេត្តកំពង់ធំ បានអញ្ជើញចុះបំពេញការងារនៅខេត្តកំពង់ធំ ដែលក្នុងនោះ បានអញ្ជើញគោរពវិញ្ញាណភ្នំសពលោកជំទាវ **ម៉ុំ សំរិទ្ធមឿ** ភរិយាឯកឧត្តម **អ៊ុំ សៀង** នាយករងខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមបណ្ឌិតអនុប្រធានទី២រដ្ឋសភា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងកិច្ចប្រជុំជាមួយគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណបក្សខេត្តកំពង់ធំ និងគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណបក្សស្រុកសន្ទុក អំពីករណីពាក្យបណ្តឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងគណបក្សឃុំបឹងល្វា ស្រុកសន្ទុកខេត្តកំពង់ធំ អំពីបញ្ហាទំនាស់ដីធ្លី និងបញ្ហាសន្តិសុខ បានអញ្ជើញចុះពិនិត្យសមិទ្ធផលនានានៅវត្តឥន្ទ្រវង្ស (ហៅវត្តហប់) ស្ថិតក្នុងភូមិទទា ឃុំទ្រា ស្រុកស្នោង ខេត្តកំពង់ធំ , សមិទ្ធផលនានាក្នុងវត្តអណ្តែត សង្កាត់ស្រយ៉ូរ ក្រុងស្ទឹងសែន ខេត្តកំពង់ធំ ដែលឯកឧត្តមបណ្ឌិតនឹងជាតំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធសមិទ្ធផលទាំងនោះមុនពេលចូលឆ្នាំខ្មែរខាងមុខ ។ ក្នុងការចុះបំពេញការងារនោះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទួន ធឿន** បានចំណាយថវិកាចំនួន ១៤.២០០\$។

ថ្ងៃទី០២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង **គង់ សំអុល** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង រួមដំណើរដោយឯកឧត្តម **យ៉ា សុធាភិទ្យ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ បានអញ្ជើញពិនិត្យការដ្ឋានសាងសង់ប្រាំងទន្លេនិងផ្លូវថ្មីរំលីងស្របមាត់ទន្លេចាប់ពីបញ្ជូរព័ត៌មានទេចរណីរហូតដល់ស្ថានភ្លោះកោះពេជ្រ ។

ថ្ងៃទី ១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ លោកជំទាវ **ម៉ែន សំអុល** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច បានប្រគល់ថវិការបស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ម៉ីន វ៉ានី ហ៊ុនសែន** ជូនលោកស្រី គង់ សារឿន អតីតជាមេបញ្ជាការកងអនុសេនាជំនាន់ដើម ខេត្តស្វាយរៀង ដែលសព្វថ្ងៃនេះ លោកស្រីមានអាយុ ៥៩ ឆ្នាំ មានជំងឺស្លឹកផ្នែកខាងឆ្វេងមួយចំហៀងខ្លួន ដែលធ្វើឲ្យងងឹតភ្នែកត្រចៀកច្រង ហើយដៃ ជើង ពិបាកក្នុងការធ្វើចលនា ហើយបច្ចុប្បន្នរស់នៅភូមិអូរក្តាម ឃុំសំបូរ ស្រុកស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី២១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ទេព ខន** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អនុប្រធានទី២ ព្រឹទ្ធសភា បានអញ្ជើញដឹកនាំក្រុមគ្រូពេទ្យស្ម័គ្រចិត្តរបស់ឯកឧត្តមចុះពិនិត្យជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃ និងចែកអំណោយជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅឃុំអូរសោម ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

ថ្ងៃទី ១៩ ខែមីនា ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ចាន់តូ** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះជួយស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ និងលោកជំទាវ បានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុងពិធីកាត់បួសសីមាព្រះវិហារថ្មី និងសម្ពោធនូវសមិទ្ធផលនានាក្នុងវត្តរក្ខាសត្តារមហៅវត្ត ផ្ទួង នៅស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ ។

ថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ **គង់ គឹម** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាអគ្គមេបញ្ជាការរង នាយសេនាធិការចម្រុះនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ បានអញ្ជើញសម្ពោធផ្លូវក្រាលកៅស៊ូមួយខ្សែចូលទៅទីបញ្ជាការកងពលតូចអន្តរាគមន៍លេខ ១៩ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅចំណុចភូមិសែនរុងរឿងមួយឃុំទឹកក្រហម ស្រុកជាំក្សាន្ត ខេត្តព្រះវិហារ។

ថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ស៊ីយ ផែន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល និងលោកជំទាវ **ហ៊ុន ខេង** បានអញ្ជើញកាត់ខ្សែបូណ៌ និងបញ្ចុះខ័ណ្ឌសីមាព្រះវិហារថ្មី វត្តពោធិ៍ដុះ ហៅវត្តពោធិ៍ល្បំ ស្ថិតក្នុងឃុំត្រពាំងជង ស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

ថ្ងៃទី ០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន សុផារ៉ាវ៉ា** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទបានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងវេទិកាសាធារណៈនៅឃុំជីរោទ៍ទី ១ ដោយបាននាំយកម៉ាស៊ីនបូមទឹកចំនួន ៣ គ្រឿង និងបំពង់ទឹកជ័រជាង ៩០០ ម៉ែត្រ ដើម្បីបូមទឹកសង្គ្រោះដំណាំ និងសត្វពាហនៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលជួបប្រទះកង្វះទឹកប្រើប្រាស់ ។

សកម្មភាពសហគមន៍សុខភាព-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ លោកជំទាវ **ហាន សំអេន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការ កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានគណៈកម្មការទី ៨ នៃព្រឹទ្ធសភា និងឯកឧត្តម **ទីង ផន** សមាជិកគណៈកម្មការទី៩ ព្រឹទ្ធសភា បានអញ្ជើញចុះជួបសំណេះសំណាល សួរសុខទុក្ខប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ៤០០ នាក់ នៅភូមិព្រៃទឹង និងភូមិឈើទាល ឃុំព្រៃទឹង ស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង ដោយបានឧបត្ថម្ភថវិកាក្នុងម្នាក់ចំនួន៥,០០០ រៀល ។

ថ្ងៃទី ២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តម **ស្រួល សាវ៉ាត់** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តព្រៃវែង និងសហការី បានអញ្ជើញពិនិត្យសកម្មភាពសាងសង់ផ្ទះដែលជាអំណោយដ៏ថ្លៃថ្លារបស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឧបត្ថម្ភជូនលោកយាយចាន់អូននៅភូមិហាប់ឃុំគោឌូកស្រុកកំពង់ត្របែកខេត្តព្រៃវែង ដែលមកដល់ពេលនេះសាងសង់បាន ៥០% ហើយ ។

ថ្ងៃទី ២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ម៉ុង ធួន្ទី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានគណៈកម្មការទី ៣ នៃព្រឹទ្ធសភា បានអញ្ជើញពិនិត្យការងារដឹកស្រះទឹកជូនប្រជាជននៅស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ សម្រាប់ផ្តល់ទឹកជូនប្រជាជននៅភូមិព្រៃដងទឹកប្រមាណជាង១៥៩គ្រួសារស្មើនឹង៦០០នាក់និងសិស្សានុសិស្សអនុវិទ្យាល័យពន្លឺកុលបុត្រ បឋមសិក្សាពន្លឺកុលបុត្រ ប្រមាណជាង ១២០០ នាក់និងប្រជាពលរដ្ឋជាង១ពាន់គ្រួសារផ្សេងទៀតនៃភូមិព្រៃខ្លា និងភូមិទួលធ្នង់ស្រុកគងពិសី ដែលកំពុងប្រឈមមុខនឹងការខ្វះខាតទឹកស្អាតដើម្បីទទួលបាននិងប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ ។

ថ្មីៗនេះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហ៊ុន ម៉ាណែត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងឯកឧត្តម **លន់ លីមថៃ** អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តកំពង់ចាម បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបញ្ចុះខណ្ឌសីមា និងសម្ពោធសមិទ្ធផលនានាក្នុងវត្តពោធិព្រឹក្ស ហៅវត្តត្រចៀកក្នុងភូមិត្រចៀក ឃុំត្រចៀក ស្រុកព្រៃឈរ ខេត្តកំពង់ចាម ។

ថ្ងៃទី ២០ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ានី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ស្ពឺ បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបុណ្យបញ្ចុះខណ្ឌសីមាព្រះវិហារ និងសម្ពោធនូវសមិទ្ធផលនានាក្នុងវត្តបទុមវ័ត (ហៅវត្តក្រាំងត្រចៀក) ស្ថិតនៅឃុំស្នួក្រពើ ស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី ១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **សាយ សំរាល់** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះជួយស្រុកអូររាំងឌី ខេត្តត្បូងឃ្មុំ បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ និងជួយដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានារបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅភូមិស្វាយពក ឃុំរៀន ស្រុកអូររាំងឌី ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ។

ថ្ងៃទី ១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តម **ប៉ា សុជាតិវឌ្ឍ** សមាជិក

គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាអភិបាលរាជធានីភ្នំពេញនិងប្រតិភូរដ្ឋបាលខណ្ឌទាំង ១២ មន្ទីរ សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនរាជធានីភ្នំពេញ បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ ព្រមទាំងនាំយកអំណោយជាគ្រឿងឧបភោគ បរិភោគ និងថវិការបស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ទៅ ឧបត្ថម្ភជូននាយទាហាន ពលទាហាន នៃទីបញ្ជាការកងពលតូចអន្តរាគមន៍លេខ ៩ ស្ថិត នៅតំបន់អូរជុញ ភូមិសែនរុងរឿង ឃុំទឹកក្រហម ស្រុកជាំក្សាន្ត ខេត្តព្រះវិហារ ។ ក្រៅពីអំណោយខាងលើនេះលោកអភិបាលក្រុងក៏បានផ្តល់ម៉ាស៊ីនច្រូត ស្រូវ ១ គ្រឿង និងត្រាក់ទ័រ ២ គ្រឿង ជូនកងពលសម្រាប់បង្កបង្កើនផលក្នុងអង្គភាពផងដែរ ។

ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកឧត្តម **ម៉ៅ បនិន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តពោធិ៍សាត់ បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ និងសម្របសម្រួលជម្លោះរវាងបងប្អូនអាជីវករក្នុងផ្សារថ្មីពោធិ៍សាត់ ដែលក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តម**ម៉ៅ បនិន**បានសំណូមពរដល់បងប្អូនអាជីវករដែលមានមុខរបរទទួលបានក្នុងផ្សារថ្មីពោធិ៍សាត់ ជាពិសេសប៉ែកខាងមុខ ត្រូវស្រុះស្រួលអធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក កុំបង្កឲ្យមានជម្លោះ និងត្រូវចូលរួមសហការគ្នារៀបចំផ្លូវលក់ដូរឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងមានសោភ័ណភាព ។

ថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **បន្ទី សុផល** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាអភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តបាត់ដំបងអមដំណើរដោយលោកអភិបាលក្រុង និងសហការី បានអញ្ជើញពិនិត្យការស្តារប្រឡាយមេគយស្លាក់ និងការជួសជុលស្តារប្រពន្ធលូរដោះទឹកដើម្បីកុំឱ្យទឹកលិចភូមិនារដូវវស្សាខាងមុខនេះ។ សូមបញ្ជាក់ថាប្រឡាយនេះមិនអាចចូលស្តារបានទេទើបតែបច្ចុប្បន្ននេះអាចយកគ្រឿងចក្រចូលស្តារដើម្បីឱ្យទឹកពិជ្ជារបឹងឈូកមានមុខចេញពីទូលតាងក ក៏បង្ហូរតាមប្រឡាយនោះដែរ ។

ថ្ងៃទី ៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ានិត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា នាយករងឧទ្ធកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាល ចុះជួយស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលជាមួយបងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំចម្ការអណ្តូងស្រុកចំការលើ ក្នុងឱកាសនៃពិធីបុណ្យផ្តួមហាសាមគ្គីដើម្បីប្រមូលបច្ច័យកសាងឧបដ្ឋានសាលានៅក្នុងវត្តអម្ពរនារ៉ាម ទួលស្វាយជ្រំ ហៅវត្តចំការអណ្តូង ស្រុកចម្ការលើ ខេត្តកំពង់ចាម ។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

គួរសមជាមួយឯកឧត្តម ស៊ង ថាវ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តចិននៅទីស្តីការគ្រួសារនៅថ្ងៃទី១៥ខែមីនាឆ្នាំ២០១៦ បន្ទាប់មកឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបានរៀបចំពិធីអាហារសាមគ្គីជូនគណៈប្រតិភូក្នុងបរិយាកាសរីករាយនិងស្និទ្ធស្នាលជាទីបំផុត។

នៅថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ លោក អ៊ិន ចាន់ថា សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តព្រះវិហារបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រជុំប្រចាំខែលើការងារនៃយុវជនគណបក្សខេត្តព្រះវិហារ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម គឹម វិធី ប្រធានក្រុមការងារយុវជនតំបន់ ១ និងឯកឧត្តម ឡុង សុវណ្ណ អនុប្រធានគណបក្សខេត្ត ។

នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាថ្នាក់កណ្តាល និងគ្រប់ខេត្តចំនួន ៥៧រូប បានចូលរួមក្នុងពិធីចុះអនុសាសណៈយោគយល់គ្នារវាងក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាមួយសម្ព័ន្ធយុវជនបក្សកុម្មុយនីស្តចិន នៅស្នាក់ការយុវជនបក្សកុម្មុយនីស្ត រដ្ឋធានីប៉េងកាំង ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម ហៃ ប៊ុនឡើង ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងឯកឧត្តម Qin Yizhi លេខាទី១ នៃគណៈកម្មាធិការកណ្តាលរបស់សម្ព័ន្ធយុវជនបក្សកុម្មុយនីស្តចិន ។

ព្រឹកថ្ងៃទី២៧ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០១៦នេះ ឯកឧត្តម សុខ លុ សមាជិក ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាលនិងជាប្រធានក្រុមការងារ យុវជនគណបក្សខេត្តកំពង់ធំ បានរៀបចំបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសកម្មជនយុវជនគណបក្សចំនួនពីរភូមិគឺភូមិសណ្តាន់ និងភូមិជ័រនៃឃុំសណ្តាន់ ស្រុកសណ្តាន់ នៅទីស្នាក់ការបក្សស្រុកសណ្តាន់ ហើយក៏មានការចូលរួមផងដែរពីគ្រប់បណ្តាគណបក្សយុវនានា និងក្រុមការងារតាមបណ្តាឃុំក្នុងស្រុកសណ្តាន់ផងដែរ ដើម្បីយកពិសោធន៍នេះទៅអនុវត្តតាម បណ្តាភូមិ ឃុំរៀងៗខ្លួនអោយបានជោគជ័យ ។

ព្រឹកថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦នេះ ឯកឧត្តម សុខ លុ សមាជិក ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាលនិងជាប្រធានក្រុមការងារ យុវជនគណបក្សខេត្តកំពង់ធំ បានរៀបចំបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសកម្មជនយុវជនគណបក្សចំនួនពីរភូមិគឺភូមិសណ្តាន់ និងភូមិជ័រ នៃឃុំសណ្តាន់ ស្រុកសណ្តាន់ នៅទីស្នាក់ការបក្សស្រុកសណ្តាន់ ហើយក៏មានការចូលរួមផងដែរពីគ្រប់បណ្តាគណបក្សយុវនានា និងក្រុមការងារតាមបណ្តាឃុំក្នុងស្រុកសណ្តាន់ផងដែរ ដើម្បីយកពិសោធន៍នេះ ទៅអនុវត្តតាម បណ្តាភូមិ ឃុំរៀងៗខ្លួនអោយបានជោគជ័យ ។

នៅរសៀលថ្ងៃទី៥ខែមីនាឆ្នាំ២០១៦ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តប៉ៃលិនបានបើកកិច្ចប្រជុំប្រចាំខែកុម្ភៈ និងលើកទិសដៅអនុវត្តសកម្មភាពការងារបន្តខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ។ កិច្ចប្រជុំ នេះក៏មានការចូលរួមពីសំណាក់លោកជំទាវ ចាន់ ស្រីម៉ុំ សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងប្រធានយុវជនគណបក្សខេត្តនិងប្រធានយុវជនតាមបណ្តាឃុំ សង្កាត់ទាំង ៤ ក្នុងខេត្តប៉ៃលិន សរុបចំនួន ៣៦នាក់ ។ កិច្ចប្រជុំប្រព្រឹត្តទៅតាមរបៀបវារៈនីមួយៗរួមមាន ពិនិត្យរបាយការណ៍ប្រចាំខែកុម្ភៈ ពង្រឹងសមត្ថភាពការងារយុវជន និងអោយក្រុមការងារទាំង អស់បញ្ជូលរបាយការណ៍លំអិតសកម្មភាពដែលបានអនុវត្តប្រចាំ ។

នៅថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម ជាប ជាវសមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សស្រុកខ្សាច់កណ្តាល បានធ្វើការរៀបចំវេទិកាសាធារណជាមួយយុវជន នៅឃុំបាក់ដាវ ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល ដោយមានការចូលរួមពីយុវជននិងយុវតីយ៉ាងច្រើនកុះករផងដែរ ។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

នៅថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ស៊ុន រង្ស៊ីសិទ្ធិ** ប្រធានក្រុមការងារតំបន់៤ នៃក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជនគណបក្សនៅប្រទេសអូស្ត្រាលី-ណូវែលហ្សឺឡង់ បានប្រារព្ធកិច្ចប្រតិបត្តិការសមាជិកបក្សថ្មី ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តមឯកអគ្គរាជទូត **កុយ គួង** ។ ក្រុមការងារបានរៀបចំកម្មវិធីសំណេះសំណាលនិងអាហារសាមគ្គីជាមួយមហាគ្រួសារខ្មែរនិងនិស្សិតដែលកំពុងសិក្សានៅទីក្រុងប្រិសប៊ិន ប្រទេសអូស្ត្រាលី ។

នៅរសៀលថ្ងៃទី ២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ នេះ ឯកឧត្តម **ហេង សួរ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល បានជួបប្រជុំជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព នាយកវិទ្យាល័យបឋមសិក្សា រមកូមី និងយុវជនមកពីឃុំចុងដាច នាងទើត និងទឹកជ្រៅ ។ តាមរយៈការពិភាក្សាគ្នាត្រង់ទៅត្រង់មកក្នុងនាមគ្រួសារ គណបក្សប្រជាជនដូចគ្នាសំដៅរកវិធីរក្សារបេះដូងនិងទាក់យកបេះដូងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំទាំង ៣ ថែមទៀត យើងបានរកឃើញ

នូវចំណុចប្រឈមរួមមាន ដូចជាម៉ូតូអត់ពន្ធក្នុងឃុំទាំង ៣ គឺមានរហូតដល់ទៅជាង ៤ ពាន់គ្រឿង មណ្ឌលសុខភាព មានការខ្វះខាតថ្នាំ និងឧបករណ៍ចាំបាច់មួយចំនួន ។ ចំនួនសិស្សក្នុងថ្នាក់រៀននីមួយៗ គឺច្រើនរហូតដល់ជាង ៦០ នាក់ក្នុង១ថ្នាក់ រីឯអគារ ជាពិសេសដំបូលសាលាមួយ ចំនួនក៏មានភាពទ្រុឌទ្រោម ។ កង្វះត្រូវវិទ្យាល័យបណ្តាញអគ្គិសនីភូមិខ្លះអត់មានរឿងលិខិតបញ្ជាក់កំណើតនិងជួយសម្របសម្រួលស្នូរនាំរឿងបច្ចេកទេសធ្វើអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណដោយឡែកយុវជនភូមិមេភូមិយុវជនឃុំនិងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ធ្វើសំបុត្រកំណើត ហើយយកទៅប្រគល់ជូនគាត់តែម្តង ។

នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ៖ នៅថ្ងៃទី ០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ឡាយ គឹមលី** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល លោក **សួន បរិ** សមាជិកក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារយុវជនខេត្ត បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត និងត្រៀមរៀបចំសន្និបាតយុវជនខេត្ត ។

នៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហ៊ុន ម៉ាណែត** អនុប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល បានចូលរួមពិធីប្រកាសទទួលស្គាល់សកម្មជនយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា នៅស្រុកកោះស្ងួន ខេត្តកំពង់ចាម។

ថ្ងៃទី ២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត បានចូលរួមពិធីប្រកាសសេចក្តីសម្រេចកែសម្រួលក្រុមការងារយុវជន គណបក្សក្រុងព្រៃវែង និងក្រុមសកម្មជនយុវជនសង្កាត់ទាំង ៣ ចំនួន ៣៥ នាក់ ។ ពិធីនេះស្ថិតក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម **យក់ ដ៏យ** ប្រធានក្រុមការងារចុះជួយក្រុងព្រៃវែង ឯកឧត្តម **ជិន បាលាល់** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនបក្សខេត្ត និងឯកឧត្តម **អ៊ុំ ប៊ុនឡេង** អនុប្រធានគណបក្ស ។

នៅថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **រុន សារពេជ្រ** សមាជិកយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល និងប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្តកំពត បានដឹកនាំការប្រជុំប្រចាំខែកុម្ភៈ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យផែនការ សកម្មភាពការងារទាំងបីផ្នែក ។

នៅព្រឹកថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ ឯកឧត្តម **ជាប ច័ន្ទសោភ័ណ** សមាជិកយុវជនគណបក្សថ្នាក់កណ្តាល ប្រធានក្រុមការងារយុវជន គណបក្សខេត្ត និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះជួយសង្កាត់ព្រែកព្រះស្តេច ព្រមទាំងក្រុមការងារបានចុះសួរសុខទុក្ខ និងនាំអំណោយចែកជូនដល់ បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋដែលមានជំងឺប្រចាំកាយចំនួន ៥ គ្រួសារ ។ បន្ទាប់ពីជូនអំណោយដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ឯកឧត្តមប្រធានបានជួបសំណេះសំណាលជាមួយសកម្មជនយុវជនគណបក្ស នៅទីស្នាក់ការគណបក្សសង្កាត់ ព្រែកព្រះស្តេច ក្រុងបាត់ដំបង ។

លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ចំណូលគ្រប់គ្រង ២០១៥ និង ២ ខែដើមឆ្នាំ ២០១៦

អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជាបានឲ្យដឹងថា នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ កន្លងមកនេះគយប្រមូលចំណូលពន្ធគយបានចំនួន ៥.៤៥៥ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ១.៥៨១ លានដុល្លារអាមេរិក ពោលមានកំណើនប្រមាណ ១៧,៤% បើប្រៀបធៀបតួលេខឆ្នាំ ២០១៤ ។ ប្រាក់ចំណូលដែលសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ នោះគឺស្មើនឹង ១២១% នៃផែនការកំណត់ ។

ដោយឡែកចំណូលពន្ធគយរយៈពេល ២ ខែឆ្នាំ ២០១៦ សម្រេចបាន ២៩៣ លានដុល្លារ មានកំណើន ២៥% បើប្រៀបធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នា ឆ្នាំ ២០១៥ ។

សម្រាប់ទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៦ ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រនិងកម្មវិធីការងារកំណែទម្រង់ និងទំនើបកម្មរដ្ឋបាលគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដាក់ចេញនូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៨គឺលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចក្នុងអង្គភាពគយតាមក្រមសីលធម៌និងត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវអភិក្រមទាំង៤ចំណុចរបស់ក្រសួង។ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនានា។ បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពផ្នែកគោលនយោបាយគយ ការងារបច្ចេកទេសគយ និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្មទាំងជំរុញគម្រោងបញ្ជូនតែមួយ ។ ការបណ្តុះផ្គត់ផ្គង់និស្សិតវិជ្ជាជីវៈ និងអាកប្បកិរិយាថ្មី ដោយត្រូវបំពេញភារកិច្ចក្នុងនាមជាអ្នកផ្តល់សេវា និងចាត់ទុកអ្នកបង់ពន្ធជាអតិថិជន ។ បន្តពង្រឹងការបង្ក្រាបអំពើពុករលួយនៅគ្រប់ភូមិសាស្ត្រ និងមុខសញ្ញាឲ្យបានជាប់ជាប្រចាំជាពិសេសការពង្រឹងនៅដើមទី ។ ពង្រឹងកាតព្វកិច្ចពន្ធអាករលើទំនិញគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសលើទំនិញចម្រុះ ផលិតផលតេស្តលា សម្ភារៈសំណង់ និងយានយន្ត។ បន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយរាល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ពង្រឹងអង្គភាពទំនាក់ទំនងជាមួយសាធារណជន តាមរយៈការឆ្លើយបំភ្លឺ និងដោះស្រាយកង្វល់ផ្សេងៗ និងប្រជាជនឲ្យទាន់ពេលវេលា ។

ចំណូលពន្ធដារខែកុម្ភៈ

នៅក្នុងខែកុម្ភៈ កន្លងមកនេះ ពន្ធដារប្រមូលបានចំណូលពន្ធប្រមាណ ៣៨៣,៧ ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ៩៦ លានដុល្លារអាមេរិក។ តួលេខនេះធ្វើឲ្យប្រាក់ចំណូលពន្ធដារសរុបរយៈពេល ២ ខែដើមឆ្នាំនេះសម្រេចបានជិត ៨៥០ ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ២១២ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៤,៩% នៃគោលដៅកំណត់ក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៦ ។

ចំណូលពន្ធខាងលើ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០១៥ ឃើញថា ការប្រមូលចំណូលពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ កើនឡើងប្រមាណ ១៤,៩៤% ។

ក្នុងរយៈពេលពីរខែនេះដែរ មានការកើនឡើងនូវចំណូលពន្ធអាករតាមប្រភេទពន្ធសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញកើនឡើងប្រមាណ ៩,៨%។ ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរ៍កើន១៥%។ អាករលើតម្លៃបន្ថែមកើន ១៤,៩%និងអាករពិសេសកើន១៩,៣%។ ទន្ទឹមនេះចំណូលពន្ធតាមសកម្មភាពអាជីវកម្មក៏មានការកើនឡើងស្ទើរតែទាំងអស់ដែរ ។

ទុនវិនិយោគវិនិយោគវិនិយោគវិនិយោគវិនិយោគ ២០១៦

ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានបង្ហាញថា រយៈពេល ២ ខែដើមឆ្នាំ ២០១៦ នេះ កម្ពុជាទទួលបានអ្នកវិនិយោគទុនជប៉ុនចំនួន១០៧ក្រុមហ៊ុនដែលបានធ្វើការវិនិយោគគិតជាទុនសរុប ៧៣០ លានដុល្លារអាមេរិក។

បន្ថែមលើការវិនិយោគពីក្រុមហ៊ុនជប៉ុនធំៗទាំងនេះ ចំនួនភោជនីយដ្ឋានជប៉ុននៅកម្ពុជាបានកើនឡើងដល់២០០កន្លែង។ កំណើននៃក្រុមហ៊ុនជប៉ុនទាំងនេះបង្ហាញឲ្យឃើញពីភាពទាក់ទាញរបស់កម្ពុជាចំពោះវិនិយោគិនជប៉ុនក្នុងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងពង្រីកផលិតកម្ម ព្រមទាំងឆ្លុះបញ្ចាំងពីជំនឿទុកចិត្តរបស់វិនិយោគិនជប៉ុនចំពោះកម្ពុជា ។

ការវិនិយោគជប៉ុន បាននិងកំពុងរួមចំណែកដល់ការធ្វើពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បន្ថែមលើមូលដ្ឋានផលិតកម្មដែលមានស្រាប់ ដូចជា ឧស្សាហកម្មផលិតសម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង, វិស័យកសិកម្ម រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ, វិស័យសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ, វិស័យទេសចរណ៍ ដោយបញ្ចូលឧស្សាហកម្មថ្មីៗ ដូចជាការដំឡើងផ្គត់ផ្គង់: បរិក្ខារអេឡិចត្រូនិក និងអគ្គិសនី, ការផលិតគ្រឿងបន្លាស់រថយន្ត និងការផ្គត់ផ្គង់ឡើងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនជាដើម ។

ពលករខ្មែរដែលកំពុងចំណេញការងារស្រេចច្បាប់ នៅក្រៅប្រទេសឆ្នាំ ២០១៥

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈបង្ហាញថាឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងមក និងមកដល់បច្ចុប្បន្ន ពលករកម្ពុជាដែលកំពុងធ្វើការនៅក្រៅប្រទេសមានចំនួន ៦១៩ ៣៥៩ នាក់ ក្នុងនោះ ប្រទេសថៃចំនួន ៥៣៣ ៧០៧ នាក់, ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ៣៨ ៦៣៣ នាក់, ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង ៤៤ ៣៣០ នាក់, ជប៉ុន ២ ២៨៨ នាក់ និងប្រទេសសិង្ហបុរី ៤០១ នាក់។ ក្នុងនោះចំណូលជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំប្រមាណជាង ១ ០០០ លានដុល្លារអាមេរិក ។

នៅឆ្នាំ ២០១៥ នេះដែរក្រសួងបានផ្តល់សេវាមុខរបរនិងរកការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ៩៩ ៧០៨ នាក់ (ស្ត្រី ៦៦ ៥០៨ នាក់) ក្នុងនោះការងារក្នុងប្រទេសបានចំនួន ៧៣ ៤០៨ នាក់ (ស្ត្រី ៥៦ ៥៣០ នាក់) និងការងារក្រៅប្រទេសបានចំនួន ២៦ ៣០០ នាក់ (ស្ត្រី ៩ ៩៧៨ នាក់) រួមមាន : ប្រទេសថៃចំនួន ១៦ ១៦៣ នាក់ (ស្ត្រី ៦ ៥៣៧ នាក់), កូរ៉េខាងត្បូង ៧ ៨៣២ នាក់ (ស្ត្រី ១ ៨៤២ នាក់), ជប៉ុន ១ ៣៩៩ នាក់ (ស្ត្រី ៩១៥ នាក់), ម៉ាឡេស៊ី ៨០៧ នាក់ (ស្ត្រី ៥៤៥ នាក់) និងប្រទេសសិង្ហបុរីចំនួន ៩៩ នាក់ (ស្ត្រី ៩៩ នាក់) ។

ចំនួនយានយន្ត

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូនបានឲ្យដឹងថាឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងមកនេះ មានយានយន្តដែលបានមកចុះបញ្ជីសរុបមានចំនួន ៣៩៨៥០២ គ្រឿង ក្នុងនោះម៉ូតូមានចំនួន ៣៤២០៧៦ គ្រឿងចំនួននេះកើនឡើង ២០,២៦% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ។ ដោយឡែករថយន្តគ្រប់ប្រភេទមានចំនួន ៥៦៤២៦ គ្រឿងកើនឡើង ៤២,៧៤% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៤ ។ បើគិតពីឆ្នាំ ១៩៩០ ដល់ឆ្នាំ ២០១៥ យានយន្តបានចុះបញ្ជីសរុបមានចំនួន ៣២១០២២៣ គ្រឿង (ម៉ូតូ ២៧២៦១១៣ គ្រឿង និងរថយន្តចំនួន ៤៨៨១១០ គ្រឿង) ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ នេះដែរការងារផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនបានចំនួន ៤៣៩៧៥ គ្រឿង ។ ចំនួននេះកើនឡើង ២០,៤៨% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៤ ។ ដោយឡែកការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តធ្វើបានចំនួន ១៩៧០៤៣ គ្រឿង និងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទចំនួន ១៩៧០៤៣ គ្រឿងកើនឡើង ៤១,៧៤% ។ ចំពោះការងារផ្តល់ប័ណ្ណបើកបរនៅឆ្នាំ ២០១៥ បានចេញប័ណ្ណបើកបរចំនួន ៩៧៥៨៧ ប័ណ្ណក្នុងនោះម៉ូតូ៥០៧៧ប័ណ្ណកើនឡើង ២០,២៦% និងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទចំនួន ៩៦៥១០ ប័ណ្ណកើនឡើង ៤៧,៣៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៤ ។

ការចូលរួមដោះស្រាយទុនសម្រាប់ប្រជាជនកសិករ ក្នុងការបង្កើនផលកសិកម្ម

ដោយបណ្ឌិត អ៊ុក វ៉ានីន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦

I. សេចក្តីផ្តើម

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានបេសកកម្មក្នុងការចូលរួម កែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកសិករតាមរយៈការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មលើគ្រប់ផ្នែក ។ ក្រោមការដឹកនាំ និងការចង្អុលបង្ហាញ ជាបន្តបន្ទាប់ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តែងបានបំពេញតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន យ៉ាងសកម្មក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ បង្កើនថែម លើសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពដែលមានស្រាប់ ដើម្បីបម្រើឲ្យឧត្តមប្រយោជន៍ របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ស្របតាមបេសកកម្មខាងលើ ។ ភាពជាដៃគូនេះមាន គោលដៅក្នុងការបង្កើនផលិតភាពកសិកម្ម បង្កើនប្រភពចំណូលរបស់ ប្រជាជន ផ្តល់ភាពអង់អាច និងភាពជាម្ចាស់ដល់សហគមន៍នៅជនបទ ។

ក្រោមកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមរបស់ប្រជា កសិករ តាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងនានានៅក្នុងតំបន់ជនបទនៃប្រទេស កម្ពុជា។ ក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំកំស្តែងមួយ ត្រូវបានប្រជាកសិករលើកឡើងជាញឹកញាប់នោះគឺការខ្វះទុនសម្រាប់ការ ប្រកបរបរទទួលបាននៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ។ បញ្ហានេះបាននាំឲ្យមានការ ផ្តួចផ្តើម ក្នុងការសហការបង្កើតគម្រោងជាមួយអង្គការមូលនិធិអន្តរជាតិ សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម (International Fund for Agricultural Development-IFAD) ដើម្បីផ្តល់ទុនជូនកសិករ សម្រាប់ទ្រទ្រង់ការងារបង្ក បង្កើនផលកសិកម្មដែលជាប្រភពបង្កើតចំណូលដ៏សំខាន់ ។

II. បក្ខុវិស័យនៃគម្រោង PADEE

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជាមួយអង្គការ IFAD ដើម្បីអនុវត្តគម្រោង មួយដែលមានឈ្មោះថា គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច (Project for Agricultural Development and Economic Empo-

werment -PADEE) ។ គម្រោងនេះ ត្រូវបានដឹកនាំសម្របសម្រួលអនុវត្ត ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងមានការចូលរួមអនុវត្ត ពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងកិច្ចការនារី គណៈកម្មាធិការជាតិ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ មន្ទីរ កសិកម្មខេត្ត មន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្ត និងអង្គការអន្តរជាតិមួយចំនួន។ ដោយ ផ្អែកលើបទពិសោធន៍ នៃការអនុវត្តគម្រោងផ្សេងៗ កន្លងមក ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានសហការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការ IFAD ក្នុងការសម្រេចទស្សនទាននៃការអនុវត្ត សំដៅធានាឲ្យ បាននូវឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានធំធេងទៅលើកម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជា កសិករ ។

III. សកម្មភាពនៃការអនុវត្តគម្រោង

គម្រោង PADEE បានកំណត់យកខេត្តចំនួន ៥ គឺខេត្តកណ្តាល តាកែវ ស្វាយរៀង ព្រៃវែង និងកំពត ជាខេត្តគោលដៅ និងមានរយៈពេលអនុវត្ត រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៨ ។ ជាមួយនឹងការគាំទ្រពីអង្គការ IFAD ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាននិងកំពុងដឹកនាំអនុវត្តគម្រោង ដោយ ផ្តោតលើការផ្តល់ទុនជូនកសិករសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម ។

គំនិតសំខាន់ក្នុងការជួយកសិករ តាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងនេះ គឺការធានាឲ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាពនៃការប្រើប្រាស់ទុនដែលគម្រោងផ្តល់ជូនកសិករ មានន័យថាកសិករអាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ច្រើន ហើយសមិទ្ធផលអាចរក្សាបាននៅគងវង្សនៅក្រោយពេលគម្រោងបញ្ចប់។

ក្នុងន័យនេះ គម្រោងបាន និងកំពុងខិតខំរៀបចំនូវរបៀបរបប និងប្រព័ន្ធការងារច្បាស់លាស់មួយជូនកសិករ ដើម្បីជួយឲ្យកសិករមានភាពជាម្ចាស់លើការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងទុន ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងយូរអង្វែងរបស់កសិករ។ គម្រោងបានចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការចងក្រងក្រុមកសិករប្រើប្រាស់ទុន ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសម្រាប់គ្រប់គ្រង និងដឹកនាំក្រោមលក្ខន្តិកៈ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុម។

គម្រោងបានរៀបចំបង្កើតក្រុមចំនួន ៩៨៤ នៅក្នុងខេត្តគោលដៅទាំង៥ ដោយក្នុងមួយក្រុមមានសមាជិកចំនួន ៥០នាក់។ ក្រុមនីមួយៗត្រូវទទួលបានទុនសរុបចំនួន ៤៨ លានរៀល (១២ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក) ដោយគម្រោងផ្តល់ជូនជា ៣ ដំណាក់កាល គឺមួយដំណាក់កាល ១៦ លានរៀល (៤ ០០០ ដុល្លារអាមេរិក) ជូនក្រុមកសិករទាំងអស់ ហើយកសិករចំនួន ៤៩២០០ គ្រួសារ ដែលជាសមាជិកបាននិងកំពុងទទួលបានផលប្រយោជន៍។ ទុនដែលផ្តល់ដោយគម្រោងចំនួន ៤៨ លានរៀល ក្នុងមួយក្រុម ត្រូវបានបែងចែកជាភាគទុនចំនួន ៩៦០ ០០០ រៀល សម្រាប់សមាជិកម្នាក់ៗ។ ប៉ុន្តែភាគទុននេះ សមាជិកមិនអាចដកបានទេ បើទោះបីជាគាត់លាលប់ពីក្រុម ឬត្រូវបញ្ឈប់ពីក្រុមក៏ដោយ ។ ក្រៅពីទុនដែលផ្តល់ជូនដោយគម្រោង ប្រភពទី១របស់ក្រុមអាចទទួលបានពីការស្ម័គ្រចិត្តចូលភាគទុនបន្ថែមរបស់សមាជិកម្នាក់ៗ ហើយសមាជិកអាចដកភាគទុននេះវិញបាន ។

សមាជិកអាចខ្ចីប្រាក់ពីក្រុមសម្រាប់គោលបំណង ២ សំខាន់ គឺ(១) ការប្រកបមុខរបរផ្សេងៗ ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម និង(២)ការដោះស្រាយបញ្ហាសង្គ្រោះបន្ទាន់។ សមាជិកអាចទទួលបានប្រាក់សម្រាប់គោលបំណងទី ១ នៅក្រោយពេលដែលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានពិនិត្យនិងសម្រេចលើសំណើសុំខ្ចីប្រាក់របស់សមាជិកដែលមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវផែនការមុខរបរច្បាស់លាស់ ។ ផែនការមុខរបរនេះ គឺជាផែនការវិនិយោគរបស់សមាជិកសម្រាប់បង្កើតប្រាក់ចំណូលជូនគ្រួសារ ដែលអាចរៀបចំទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់គាត់ ដើម្បីស្នើសុំឥណទានពីក្រុម ។ ឥណទានមុខរបរ អាចផ្តល់ជូនសមាជិករហូតដល់ ៥ លានរៀលក្នុងកម្រិតអតិបរមា ដោយត្រូវមានអ្នកធានាចំនួន០៤នាក់ដែលជាសមាជិកក្នុងក្រុមនិងស្របទៅតាមតម្រូវការសាច់ប្រាក់ក្នុងផែនការមុខរបរ ។ ដោយឡែកប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការងារសង្គ្រោះបន្ទាន់ អាចផ្តល់ជូនសមាជិកម្នាក់ៗបាន

ច្រើនបំផុតចំនួន ៦០០ ០០០ រៀល ។

អត្រាការប្រាក់សម្រាប់ប្រាក់កម្ចីទាំង ២ ប្រភេទ ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងតិចចំនួន ២% ក្នុងមួយខែ រីឯអត្រាដែលលើសពីនេះ ក្រុមអាចឯកភាពគ្នាកំណត់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន។ ចំពោះឥណទានសង្គ្រោះបន្ទាន់ដែលមានរយៈពេលតិចជាង១ខែ ក្រុមពុំយកការប្រាក់នោះទេ។ ការប្រាក់ត្រូវបង់ចូលក្រុមដោយចាត់ទុកថាជាប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុម ហើយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអាចចាត់ចែងចំណូលការប្រាក់នេះសម្រាប់ចំណាយផ្សេងៗ។ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលក្រុមទទួលបាន ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអាចចាត់ចែងទៅតាមលក្ខន្តិកៈ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុម ដូចជា ផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភលើកទឹកចិត្តជូនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងផ្តល់ប្រាក់ភាគលាភជូនសមាជិកជាដើម ។ ផ្អែកតាមលក្ខន្តិកៈ ប្រាក់របស់ក្រុមត្រូវយកតម្កល់ទុកនៅក្នុងធនាគារ និងអាចដកសម្រាប់ឲ្យសមាជិកខ្ចី និងរក្សាទុកក្នុងហិបក្រៅធនាគារបានច្រើនបំផុតចំនួន ៨០០ ០០០រៀល។ ក្រោយចប់គម្រោងមូលនិធិទាំងអស់នឹងត្រូវប្រគល់ជូនក្រុមសម្រាប់ចាត់ចែងបន្តនៅក្នុងក្រុមស្របទៅតាមលក្ខន្តិកៈ និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុម ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបានកំណត់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវលើកិច្ចការផ្តល់ឥណទានជូនសមាជិកដែលក្នុងនោះរួមមាន ពិនិត្យ និងសម្រេចលើសំណើសុំខ្ចីប្រាក់របស់សមាជិក តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមុខរបរ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងផែនការមុខរបររបស់សមាជិកនីមួយៗ ព្រមទាំងដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗរបស់ក្រុម។ ហិរញ្ញិកដែលជាសមាជិក១រូបក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចជាអ្នករក្សាទុកដាក់ប្រាក់របស់ក្រុម ធ្វើប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារ កត់ត្រាលំហូរសាច់ប្រាក់ និងរក្សាទុកឯកសារបញ្ជីស្នាមផ្សេងៗ ។

ជាមួយ គម្រោងPADEE បាននាំមកនូវអត្ថប្រយោជន៍ដល់ក្រុម និងសមាជិកក្រុម ដែលរួមមានជាអាទិ៍ ភាពជាម្ចាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងនិងប្រើប្រាស់ថវិការបស់ក្រុម អាចរៀបចំខ្លួនដើម្បីក្លាយជាសហគមន៍កសិកម្ម ការខ្ចីសងមានលក្ខណៈសាមញ្ញ ងាយស្រួល ពុំចាំបាច់មានរបស់បញ្ចាំនិងស្ថិតនៅក្នុងភូមិរបស់សមាជិកផ្ទាល់តែម្តង ។

ពាក្យគន្លឹះនៅក្នុងការងារនៃគម្រោង PADEE ដែលយើងឃើញកន្លងមករួមមាន ៣ គឺផលប្រយោជន៍ ប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព ។ តើការផ្តល់ត្រឹមតែមូលនិធិដែលជាទុន និងការបង្កើតក្រុមកសិករទទួលបានដែលមានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគ្រប់គ្រង និងដឹកនាំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធានាឲ្យសម្រេចបានតាមពាក្យគន្លឹះទាំង ៣ នេះដែរឬទេ? នេះគឺជាសំណួរដែលត្រូវបានពិចារណាក្នុងដំណាក់កាលដំបូង នៃការកសាងឯកសារគម្រោង ។

ចម្លើយនាពេលនោះគឺពុំទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រមួយកញ្ចប់ ដែលរួមមាន (១)ការផ្តល់ទុន (២)ការចងក្រងក្រុមទុនបង្វិលដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធដឹកនាំត្រឹមត្រូវ (៣) ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសកសិកម្ម ការបង្រៀនកសិករអំពីការរៀបចំផែនការមុខរបរទាំងក្នុង និងក្រៅវិស័យកសិកម្ម ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការងារយេនឌ័រ និងអាហារូបត្ថម្ភ និង(៤)ការផ្តល់សេវាគាំទ្រដោយភ្នាក់ងារផ្សេងៗរបស់គម្រោង ។ ការជួយគាំទ្រស្របតាមទស្សនៈទាននេះអាចឲ្យយើងសង្ឃឹមបានថាកសិករមានទុនសម្រាប់ប្រើប្រាស់យូរអង្វែងក្នុងការងារផលិតកម្ម និងអនុវត្តផលិតកម្មបានសមស្របតាមបច្ចេកទេស ហើយឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារ ។

ក្នុងការអនុវត្តគម្រោងកន្លងមក អង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធចំណុះក្រសួង

កសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានដឹកនាំការកសាងសមត្ថភាពលើផ្នែក បច្ចេកទេសផលិតកម្មកសិកម្ម ដែលរួមមានការដាំដុះដំណាំស្រូវ បន្លែ ការ ចិញ្ចឹមសត្វ និងវារីវប្បកម្មជាដើម ។ ជាមួយនឹងការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះ បណ្តាលច្បាស់លាស់ កសិករទទួលបាននូវចំណេះដឹង និងចំណេះធ្វើ និង យល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីបច្ចេកទេស ដូចជា ការជ្រើសរើសពូជ ការគ្រប់- គ្រងដីជាតិដី ការគ្រប់គ្រងទឹក ការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ វិធីសាស្ត្រ ដាំដុះ វិធីសាស្ត្រចិញ្ចឹមសត្វ បច្ចេកទេសប្រមូលផល ។ល។ ក្រៅពីនេះ មន្ត្រីនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ត្រូវបានចាត់តាំងឲ្យតាមដានអំពីដំណើរ ការនៃការបណ្តុះបណ្តាល និងការទទួលយកទៅអនុវត្តរបស់កសិករទៅ តាមបច្ចេកទេស។ ដូច្នេះចំណុចខ្លះខាតនិងចំណុចចន្លោះប្រហោងនៅក្នុង ការអនុវត្តត្រូវបានតាមដាន និងជួយកែសម្រួលជាប់ជាប្រចាំ ។

ជាសក្ខីភាពគ្រប់សមាសភាគរបស់គម្រោង បានបំពេញឲ្យគ្នាទៅវិញ ទៅមក ដែលប្រការនេះអាចឲ្យកសិករទទួលបានទុន ចំណេះដឹង និងប្រព័ន្ធ ការងារគ្រប់គ្រងមួយ ដែលអាចជួយធានានូវនិរន្តរភាពនៃការប្រើប្រាស់ ទុនបង្វិលនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗ និងឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានលើការបង្កបង្កើន ផលកសិកម្ម និងជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករ ។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ កន្លងមកបានបង្ហាញថា ការផ្តល់ទុន និងចំណេះដឹងបច្ចេកទេសកសិកម្ម បានជួយជំរុញពិពិធកម្មនៃផលិតកម្មកសិកម្មគ្រួសារ ពិពិធកម្មនៃប្រភព ចំណូលនិងកំណើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារ។ កត្តានេះបានធ្វើឲ្យមានការ ប្រែប្រួលជាវិជ្ជមានលើស្ថានភាពរស់នៅរបស់ គឺ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្រួសារ កសិករមានការកើនឡើង និងអត្រាប្រើប្រាស់នៃកុមារខ្លះអាហារូបត្ថម្ភ ដែលមានអាយុក្រោម ៥ ឆ្នាំ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។

ជាសក្ខីភាព ក្រុមកសិករទុនបង្វិលមួយក្រុម ក្នុងភូមិទួលវិហារ ឃុំ ស្វាយយា ស្រុកស្វាយជ្រំ ខេត្តស្វាយរៀង ត្រឹមឆ្នាំ ២០១៥ បានទទួលទុន គ្រប់ចំនួន៤៨លានរៀលពីគម្រោង។ ការរៀបចំឲ្យសមាជិកខ្ចីដោយយក ការប្រាក់ ២% ក្នុង ១ ខែ កន្លងមក បានធ្វើឲ្យទុនសរុបរបស់ក្រុមបានកើន ឡើងដល់ ៥៩ ២៦៣ ១០០ រៀល គិតត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ ។ សមាជិក បានខ្ចីប្រាក់តិច ឬច្រើនទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងក្នុងចន្លោះពី ១ លាន រៀល ទៅ ៣ លានរៀល ដើម្បីយកទៅប្រកបរបរដាំបន្លែ ចិញ្ចឹមមាន់ចិញ្ចឹម ជ្រូក ដាំដំណាំស្រូវ ធ្វើស្តុរត្នោត និងលក់ចាប់ហួយជាដើម ដោយទទួល បានលទ្ធផលជាវិជ្ជមាន បើទោះបីជាកសិករត្រូវប្រឈមជាមួយបញ្ហាមួយ ចំនួន ដូចជាការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាដើម ។ កសិករឈ្មោះ ប៉ៅ ចេង ដែលជាសមាជិកមួយរូបនៅក្នុងក្រុមបានបង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍ថា គាត់ មានការសប្បាយចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ដោយគាត់អាចរកប្រាក់ចំណូលបានច្រើន

លើសពីការរំពឹងទុកពីការលក់បន្លែ មាន់ និងត្រី ។ គាត់បានបញ្ជាក់ថា គាត់ ឈប់ធ្វើចំណាកស្រុកចេញទៅធ្វើការសំណង់ ដែលត្រូវបែកឆ្ងាយពីគ្រួ- សារ ។ គាត់នឹងខិតខំពង្រីកមុខរបរដាំបន្លែ ស្រូវ ចិញ្ចឹមមាន់ និងត្រី ឲ្យទទួល បានជោគជ័យ ដោយបន្តអនុវត្តតាមបច្ចេកទេសដែលបានរៀនសូត្រពី សាលារៀនស្រែកសិករ ។ កសិករ **ប៉ៅ ចេង** បានថ្លែងអំណរគុណដល់ រាជរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ជំនួយ និងមន្ត្រីគម្រោងទាំងអស់ដែលបានផ្តួចផ្តើម បង្កើតគម្រោងនេះឡើង និងយកចិត្តទុកដាក់ជួយកសិករក្រីក្រឲ្យមានជីវ- ភាពប្រសើរឡើង ។

ដោយឡែក ក្រុមកសិករនៅក្នុងភូមិបឹងវែង ឃុំជំរីពួន ស្រុកស្វាយអន្ទរ ខេត្តព្រៃវែង មកដល់ឆ្នាំ២០១៥ នេះ ក៏ទទួលបានផលប្រយោជន៍ ដូចក្រុម ក្នុងខេត្តស្វាយរៀងខាងលើដែរ ដោយកសិករឈ្មោះ សោម ចាន់ឌី លែជា សមាជិកក្រុមបានគូសបញ្ជាក់ថា ជីវភាពគ្រួសាររបស់គាត់មានភាពប្រសើរ ឡើងបន្ទាប់ពីគាត់បានចូលគម្រោង PADEE ។ គាត់បានថ្លែងអំណរគុណ ដល់គម្រោង ដែលបានផ្តល់ទុន និងចំណេះដឹងបច្ចេកទេសកសិកម្ម ដែល អាចឲ្យគាត់មានលទ្ធភាពអភិវឌ្ឍមុខរបរក្នុងវិស័យកសិកម្ម សម្រាប់ បង្កើនចំណូលក្នុងគ្រួសារ ។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជោគជ័យដែលសម្រេចបានប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹមខាងលើនេះ ពិតជា បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីលទ្ធផលនៃការខិតខំជួយគាំទ្រដល់កសិករ ឲ្យ ជម្នះបាននូវបញ្ហាប្រឈមក្នុងការបង្កបង្កើនផលកសិកម្ម ។ ប៉ុន្តែ ការខិតខំ នេះពុំបានកម្រិតត្រឹមការផ្តល់ទុន និងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស សម្រាប់តែខេត្តគោលដៅទាំង ៥ នេះប៉ុណ្ណោះទេ។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ បានសហការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដៃ គូអភិវឌ្ឍន៍ ធ្វើការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់នូវទស្សនទាននៃការអនុវត្តគម្រោង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពររបស់កសិករ ។ ជាក់ស្តែង ការគិតគូរអំពី បញ្ហាទីផ្សារ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក៏ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រនៃកិច្ចសហការបង្កើត និងអនុវត្តគម្រោងនានាផងដែរ។ ដូច្នេះ ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ពិតជាមានមោទនភាពណាស់ក្នុង ការសហការធ្វើជាដៃគូជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការ IFAD ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តតាមបណ្តាគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា ប្រកបដោយការច្នៃ ប្រឌិតខ្ពស់ សំដៅជួយប្រែក្លាយជនបទឲ្យទៅជាតំបន់ដែលមានការរីក លូតលាស់ប្រកបដោយចីរភាព គ្មានភាពក្រីក្រធ្ងន់ធ្ងរ ប្រជាជនមានប្រាក់ ចំណូល មានស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុ- កោណដំណាក់កាលទី ៣ ដ៏ត្រចះត្រចង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ឆ្នាំ ២០១៥ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិសម្រេចបានលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរក្នុងការបម្រើប្រជាជន

សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ថ្លែងសុន្ទរកថាក្នុងសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ

ឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងទៅនេះ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នៃ ក្រសួងមហាផ្ទៃបានខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារ សម្រេចបានលទ្ធផល ធំៗជាច្រើនក្នុងការកិច្ចថែរក្សា ការពារសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុវត្ថិភាពសង្គម រាំងស្ងាត់បាននូវអំពើកេរកម្ម ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ព្រមទាំងសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលប៉ុនប៉ងបង្កឲ្យមានអសន្តិសុខ និង ចលាចលក្នុងសង្គម ។

យោងតាមរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងារឆ្នាំ ២០១៥ និងលើក ទិសដៅឆ្នាំ ២០១៦ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃដែលបានលើកឡើងក្នុងសន្និ- បាតប្រចាំឆ្នាំកាលពីខែកុម្ភៈឆ្នាំ ២០១៦ បានបង្ហាញថាក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងទៅសមត្ថកិច្ចបង្ក្រាបបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបាន ២ ១៤១ ករណី ស្មើ នឹង ៧៩% ឃាត់ខ្លួន ៣ ០៥២ នាក់(បទឧក្រិដ្ឋ ៤៩៧ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៧០៥ នាក់ និងមជ្ឈិម ១ ៦៤៤ ករណី ឃាត់ខ្លួន ២ ៣៤៧ ករណី)ក្នុងនោះ បង្ក្រាបជាក់ស្តែង១ ៩២៣ ករណីស្មើ៩០%ឃាត់ខ្លួន២ ៧០៦ នាក់(ឧក្រិដ្ឋ ៤០៦ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៥៣៤ នាក់ និងមជ្ឈិម ១ ៥១៧ ករណីឃាត់ខ្លួន ២ ១៧២ នាក់) ,បង្ក្រាបដោយស៊ើបអង្កេត២១៨ ករណី ស្មើ ១០% ឃាត់ ខ្លួន ៣៤៦ នាក់(ឧក្រិដ្ឋ ៩១ ករណី ឃាត់ខ្លួន ១៧១ នាក់ និងមជ្ឈិម ១២៧ ករណី ឃាត់ខ្លួន ១៧៥ នាក់) ,បង្ក្រាបដោយស៊ើបអង្កេតបណ្តាញរឿងហេតុ ដែលកើតឡើងរយៈពេលមុនឆ្នាំ២០១៥បាន២៦២ ករណីស្មើ១២,២៦% ឃាត់ខ្លួន៣៦២នាក់(ឧក្រិដ្ឋ ៣១ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៥៥ នាក់ និងមជ្ឈិម ២៣១ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៣០៧ នាក់)។ រឹបអូសវត្ថុតាងបាន : អាវុធវែង ១៥ ដើម អាវុធខ្លី ៤៦ ដើម អាវុធកែច្នៃ ១០ ដើម គ្រាប់បែក ១៣ គ្រាប់ ម៉ូតូ ៧៧៨ គ្រឿង រថយន្ត ២៤ គ្រឿង និងឧបករណ៍ផ្សេងៗព្រមទាំងសម្ភារៈ មាស ប្រាក់មួយចំនួន ។

កងកម្លាំងនគរបាលបានបង្ក្រាប និងបញ្ជូនមុខសញ្ញាក្មេងទំនើងទៅ មណ្ឌលអប់រំ៦៤១នាក់និងបញ្ជូនទៅសាលាដំបូងរាជធានីខេត្ត៧១៩នាក់ ស្រី ២៧ នាក់(ពាក់ព័ន្ធបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនិងគ្រឿងញៀន)។ បង្ក្រាប ល្បែងស៊ីសង ៣២៤ ករណី ឃាត់ខ្លួន ១៣២៦ នាក់(ស្រី៤០០នាក់)ក្នុង នោះកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត ១៣៧ ករណី

មនុស្ស ៥២៧នាក់(ស្រី២០២នាក់)រួមនឹងវត្ថុតាងម៉ាស៊ីនហ្វាក់២១គ្រឿង ម៉ាស៊ីនព្រីនធ័រ ២ គ្រឿង កុំព្យូទ័រ ២១៦ គ្រឿង ម៉ូតូ ៨៧ គ្រឿង រថយន្តមួយ គ្រឿង ទូរស័ព្ទ ១០៧ គ្រឿងនិងវត្ថុតាងបទល្មើសមួយចំនួនទៀត។សមត្ថ- កិច្ចបានអប់រំ ធ្វើកិច្ចសន្យា ១៨៧ ករណី ស្មើនឹង ៧៩៩ នាក់ (ស្រី១៩៨ នាក់) ។

ការងារស្រាវជ្រាវបង្ក្រាបបទល្មើសគ្រឿងញៀនបាន ២ ៣៥៦ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៥ ០៣២ នាក់(ស្រី ៥៦៤ នាក់)ក្នុងនោះជនបរទេស ១២៧ នាក់ (ស្រី ៣០ នាក់)និងបង្ក្រាបតាមដីកា ១៥៨ ដីកា ឃាត់ខ្លួន ១៥២ នាក់(ស្រី ១០ នាក់)។ ជនល្មើស និងវត្ថុតាងត្រូវបានកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅ សាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត។ ក្នុងចំនួនរួមនៃការបង្ក្រាបខាងលើលេចធ្លោ មាន២ ករណីធំៗដែលមន្ទីរប្រឆាំងគ្រឿងញៀនបង្ក្រាបបានគឺ ជកហត្ថវត្ថុ- តាងគ្រឿងញៀនជិត ៥៥ គ.ក្រ ឃាត់ខ្លួនមនុស្ស៣នាក់ និងបង្ក្រាបករណី នាំកញ្ចប់ស្នូតកមពីប្រទេសឡាវទម្ងន់ ១ ៤៨៧ គ.ក្រ ប្រេងកញ្ចា ១,៥០ គ.ក្រ ឃាត់ខ្លួន ៣ នាក់ ។

ការងារស្រាវជ្រាវបង្ក្រាបបទល្មើសជួញដូរមនុស្សនិងអាជីវកម្មផ្លូវភេទ បាន ៩៤ ករណី ឃាត់ខ្លួន ១២៥ នាក់(ស្រី៦២នាក់)ជនបរទេស១៧នាក់, កសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត និងរំដោះជនរង គ្រោះ៣២៥នាក់(បញ្ជូនទៅក្រសួងសង្គមកិច្ច ១០២ នាក់ អង្គការ ២ នាក់ គ្រួសារ ២២១ នាក់)រួមមាន:បទល្មើសអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ៤៨ ករណី ឃាត់ ខ្លួន៦៩នាក់(ស្រី២០នាក់)ជនបរទេស១២នាក់រំដោះជនរងគ្រោះ១៣៨ នាក់ និងបទល្មើសជួញដូរមនុស្ស ៤៦ ករណី ឃាត់ខ្លួន ៥៦ នាក់ (ស្រី ២០ នាក់) ជនបរទេស ៥ នាក់ រំដោះជនរងគ្រោះ ១៨៧ នាក់ ។

សហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បង្ក្រាបបទល្មើសសេដ្ឋកិច្ចបាន ៥០៣ ករណី រួមមានបទល្មើសព្រៃឈើ ជលផល កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ជួញដូរ សត្វព្រៃ ទំនិញខូចគុណភាព គ្មានស្លាកសញ្ញា និងហួសកាលបរិច្ឆេទ ចរាចរណ៍ ឱសថគ្មានច្បាប់ខូចគុណភាព ហួសកាលបរិច្ឆេទ និងគ្មានចុះ បញ្ជី...។វត្ថុតាងនិងជនល្មើស:បញ្ជូនទៅរដ្ឋបាលជលផល៥២នាក់(រៀត ណាម ៣ នាក់) រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ៥៥ នាក់(រៀតណាម ៥ នាក់)សាខាកាំ-

ក្នុងក្របខណ្ឌ ៣ នាក់ ការិយាល័យអន្តោប្រវេសន៍ម្នាក់(រៀតណាម) សាលា ដំបូងរាជធានីខេត្ត ៣៨ នាក់(រៀតណាមម្នាក់)និងអប់រំ ២៤ នាក់ ។

ដោយឡែក តាមរយៈការវាយតម្លៃរបស់ក្រុមប្រឹក្សាប្រឡងប្រណាំង អនុវត្តគោលនយោបាយ " ភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាព " ឆ្នាំ ២០១៥ បានបង្ហាញ ថាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាមួយចំនួន ១០៥ លើក ស្មើនឹង ៤ % បើប្រៀប ធៀបឆ្នាំ ២០១៤ (២.៧០៩/២.៨១៤ លើក) កើនឡើងលើ ៩៣៦/១.៦៣៣ ឃុំសង្កាត់នៅទូទាំងប្រទេស។ ក្នុងនោះមាន ១៥៣៧ ឃុំសង្កាត់ ដែលបទល្មើសចម្រុះ និងមាន ១០ ខេត្ត ដែលបទល្មើសមិនទាន់ មានការថយចុះ ។

ចំណុចវិជ្ជមានដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីភាពជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងការ អនុវត្តគោលនយោបាយ " ភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាព " នោះគឺ៖ ១.បទល្មើសរួម ទូទាំងប្រទេសថយចុះ ៤ % ស្របពេលដែលអត្រានៃការបង្ក្រាបមាន កម្រិតខ្ពស់ស្មើនឹង ៧៩% (ក្នុងនោះបង្ក្រាបជាក់ស្តែង ៩០% នៃលទ្ធផល បង្ក្រាបរួម)។ ២.ឃុំសង្កាត់ ដែលជាប់ចំណាត់ថ្នាក់ប្រឡងប្រណាំងខ្ពស់ និងមធ្យមកើនឡើង ១៤ ឃុំសង្កាត់ (លេខ១ កើនឡើង ១២ ឃុំសង្កាត់ ,លេខ ២ កើនឡើង ២ ឃុំសង្កាត់) ។ រីឯឃុំសង្កាត់ ដែលមានចំណាត់ថ្នាក់ ទាប និងគ្មានចំណាត់ថ្នាក់ក៏បានថយចុះ ១៤ ឃុំសង្កាត់ (លេខ ៣ ថយ ចំនួន ៥ ឃុំសង្កាត់ និងគ្មានចំណាត់ថ្នាក់ថយចុះចំនួន ៩ ឃុំសង្កាត់) ។

ពិនិត្យតាមស្ថានភាពបទល្មើសទូទាំងប្រទេសឃើញថា ឆ្នាំ ២០១៤ ឃុំ សង្កាត់ដែលគ្មានបទល្មើសមានចំនួន ៧០១ ឃុំសង្កាត់។ តែនៅឆ្នាំ ២០១៥ នេះឃុំសង្កាត់ដែលគ្មានបទល្មើសមានចំនួន ៦៩៧ ឃុំសង្កាត់ថយចុះចំនួន ៤ ឃុំសង្កាត់។ ផ្ទុយទៅវិញបើពិនិត្យលើលទ្ធផលប្រឡងប្រណាំងឃើញថា ឃុំសង្កាត់ដែលជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លេខ ១ កើនឡើង ១២ ឃុំសង្កាត់ និង ចំណាត់ថ្នាក់លេខ ២ កើនឡើងចំនួន ២ ឃុំសង្កាត់ស្របពេលដែលចំណាត់ ថ្នាក់លេខ ៣ ថយចំនួន ៥ ឃុំសង្កាត់ និងគ្មានចំណាត់ថ្នាក់ថយចុះចំនួន ៩ ឃុំសង្កាត់ ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ នេះដែរ គ្រោះថ្នាក់សង្គមកើតឡើងចំនួន ៨ ០០៧ លើក(ស្លាប់ ៤ ៥៧១ នាក់ របួស ៨ ៥០៩ នាក់)ក្នុងនោះគ្រោះថ្នាក់ចរា- ចរណ៍ ៤ ៥៩៥/៤ ៨៤០ លើក ថយ ២៤៥ លើកស្មើ ៥%(ស្លាប់ ២ ២៦៥ នាក់/២ ១៤៨ នាក់ កើន ១១៧ នាក់,របួស ៧ ៥១០ នាក់/៨ ០៧៥ នាក់

ថយ ៥៤៧ នាក់),គ្រោះថ្នាក់ដោយអាវុធជាតិផ្ទុះ៦០លើក(ស្លាប់១៤នាក់ របួស ៧០ នាក់),អគ្គិភ័យ ៥០៩ លើក(ស្លាប់ ៣៥ នាក់ របួស ២៨ នាក់ ឆេះផ្ទះ ៥៩៥ ខ្នង ឆេះតូប៣ ១៧ តូប) ខ្យល់ល្អះ ៤៣០ លើក(ស្លាប់ ១៤ នាក់ របួស ៩៥ នាក់ របើកដំបូល ៧ ១៣៥ ខ្នង រលំផ្ទះ ១ ៧៦០ ខ្នង), រន្ធដាញ ១៧១ លើក (ស្លាប់ ១៣២ នាក់ របួស ៧៨ នាក់), អគ្គិយាត ៧៥៦ លើក(ស្លាប់ ៧៤៣ នាក់ របួស ១៥ នាក់) ,ទឹកជំនន់៦លើក និង គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ១ ៣៩៩ លើក(ស្លាប់១ ៣៦៨នាក់របួស៧១៣នាក់)។

ចំពោះការងារពង្រឹង និងអនុវត្តនូវច្បាប់ស្តីពីអន្តោប្រវេសន៍ចាប់តាំងពី បង្កើតអគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍រហូតមកដល់ចុងឆ្នាំ ២០១៥ ប៉ូលីស អន្តោប្រវេសន៍បានបណ្តេញចេញជនបរទេសខុសច្បាប់ សរុបចំនួន ៨.០៧៦ នាក់ (ស្ត្រី ១.២៨៣ នាក់) មាន ៦៨ សញ្ជាតិ ។

ចំពោះការងារផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណជូនពលរដ្ឋក្នុងឆ្នាំ២០១៥កន្លង ទៅនេះដែរ បានផលិតអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរគំរូថ្មីបាន ២ ៩១៤ ១៧៦ សន្លឹក។ បើសរុបពីដើមគ្រា គឺពីឆ្នាំ ២០១២ មកដល់ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៦ ផលិតបាន ៦ ៧៥៥ ៦០៥ សន្លឹក ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាបច្ចុប្បន្នភាពអ្នកបោះឆ្នោតក្រសួងបានខិត ខំជំរុញការផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណគំរូថ្មីតាមរយៈកិច្ចការនានាជាអាទិ៍ រៀប ចំផែនការធំហានទី ៣ សម្រាប់ដំណើរការជំរុញផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សញ្ជាតិខ្មែរគំរូថ្មី ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់អាយុទទួលបានប្រើប្រាស់ គ្រប់ៗគ្នានៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ លើផែនការ ១០ ៩៤៤ ១០១ នាក់ ។

ជាទិសដៅសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ លើការងារសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សា- ធារណៈក្រសួងបានកំណត់ទិសដៅប្រមូលផ្តុំក្តាប់សភាពការណ៍ប្រែប្រួល នៃសកម្មភាពភេរវកម្មអន្តរជាតិ និងអង្គការចាត់តាំងភេរវកម្មទាំងក្នុង និង ក្រៅតំបន់ ដោយធ្វើការវិភាគឲ្យបានល្អិតល្អន់តាមដំណាក់កាលនីមួយៗ នូវប្រភពព័ត៌មានដែលមានការពាក់ព័ន្ធដល់សន្តិសុខជាតិ និងចាត់វិធាន ការទប់ស្កាត់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

ពង្រឹងវិធានការជំនាញក្តាប់ព័ត៌មាន អំពីនិន្នាការប្រឆាំងគ្រប់ផ្នែក ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស សំដៅរកឲ្យឃើញឧបាយកលញុះញង់បំបែក បំបាក់សាមគ្គីភាពប្រជាជាតិទាំងនៅក្នុងវិស័យសង្គម សាសនា និងវប្បធម៌ ដែលមានគោលបំណង បង្កភាពច្របូកច្របល់ខាងនយោបាយគ្រប់រូប

សកម្មភាពបង្ក្រាបបទល្មើសជួញដូរគ្រឿងញៀនរបស់ សមត្ថកិច្ចនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ

សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍របស់ ប៉ូលីសចរាចរណ៍

ភាព ប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ជាពិសេស សកម្មភាពភេរវកម្ម ដើម្បីមានវិធានការទប់ស្កាត់ និងដោះស្រាយឲ្យបាន ទាន់ពេលវេលា ។

-លើកកម្ពស់សមត្ថភាពខាងវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា សំដៅ ចាត់វិធានការបង្ការ ទប់ស្កាត់ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន បទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា និង ការយកបច្ចេកវិទ្យាធ្វើការវាយប្រហារ បង្កចលាចលសង្គម ។

- ខិតខំពុះពារកាត់បន្ថយបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ និងអំពើល្មើស ច្បាប់ផ្សេងៗទៀតឲ្យមានការថយចុះ សម្រាប់បម្រើដល់ការអភិវឌ្ឍប្រទេស ជាតិលើគ្រប់វិស័យឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ។ កិច្ចការនេះគឺសំដៅទៅ លើការចូលរួមពីគ្រប់ថ្នាក់ គ្រប់ផ្នែកទៅតាមជំនាញ ក្នុងនោះការលើក វិធានការពង្រឹង និងបង្កើនសមត្ថភាព ។

-បន្តសកម្មភាពរឹតបន្តឹងការអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោកថ្មីនៅទូទាំង ប្រទេស ។ ចាត់វិធានការតឹងរឹងចំពោះការបើកបរដោយគ្រឿងស្រវឹង បើក បរលើសល្បឿនកំណត់ ការដឹកជញ្ជូនសំពីងសំពោង ជិះលើសចំណុះ និង ការប្រើប្រាស់រថយន្តខុសបទដ្ឋានបច្ចេកទេស។ បន្តជំរុញការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំច្បាប់ និងបទដ្ឋានសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍តាមគ្រប់រូបភាពដើម្បីបង្កើន ការយល់ដឹងដល់មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ កម្មករ សិស្ស និស្សិត អ្នកបើកបររថយន្តអាជីព ពិសេសអ្នកបើកបររថយន្តដឹកកម្មករ ក្រុមហ៊ុន ដឹកអ្នកដំណើរ ដឹកទំនិញ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍ ។

ដោយឡែក ចំពោះការងារអត្តសញ្ញាណកម្មបានដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិ- បាលអនុម័តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិរយៈពេល១០ឆ្នាំ(២០១៥-២០២៤) ស្តីពីការងារអត្តសញ្ញាណកម្ម និងកៀងគរដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីគាំទ្រទាំង បច្ចេកទេស និងហិរញ្ញទាន ក្នុងការចាត់ចែងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ។ ទន្ទឹមនោះ រៀបចំក្រុមការងារចុះសិក្សារៀបចំទិន្នន័យដើមគ្រានៃការចុះ បញ្ជីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រប់ប្រភេទ ដែលជាមូលដ្ឋានរៀបចំឲ្យមានសុចនា- ករជាក់លាក់ សម្រាប់វាស់វែងអំពីការលើកកម្ពស់ការងារអត្តសញ្ញាណកម្ម គ្រប់ស្របតាមសេចក្តីព្រាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីអត្តសញ្ញាណកម្ម ។

-សិក្សា និងអនុវត្តសកល្យងការផ្តល់សេវាអត្តសញ្ញាណកម្មទាំងអស់ តាមរយៈការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ ដោយរៀបចំផែនការចម្លង យន្តការការិយាល័យច្រកចេញចូលតែមួយ នៅតាមរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន នានា ។

-សិក្សា ស្រាវជ្រាវកំណត់ឲ្យបានអំពីមូលហេតុដែលបណ្តាលឲ្យអត្រា

សកម្មភាពបង្ក្រាបបទល្មើស និងការដុតបំផ្លាញទំនិញខូចគុណភាព របស់សមត្ថកិច្ចនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកកិច្ចការអត្តសញ្ញាណកម្ម ផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ជូនប្រជាពលរដ្ឋ

នៃការចុះបញ្ជីអត្តសញ្ញាណកម្មគ្រប់ប្រភេទមានការថយចុះ។

-តាមដាន ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការ ចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីលំនៅជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងសហការជាមួយក្រុម បច្ចេកទេសគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប.) ពិនិត្យ សម្រេចលើសេចក្តីណែនាំរួមស្តីពីនីតិវិធី និងបែបបទនៃការចេញលិខិត បញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណជូនប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងគោលដៅចុះឈ្មោះ និងការ បោះឆ្នោត ។ ទន្ទឹមនោះ បន្តបញ្ជូនទិន្នន័យពីប្រព័ន្ធអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សញ្ជាតិខ្មែរជូនគ.ជ.ប.។

លើការងារអន្តោប្រវេសន៍ បន្តជំរុញកិច្ចសហការជាមួយដៃគូជាតិ និង អន្តរជាតិ សំដៅលើកកម្ពស់ការងារគ្រប់គ្រងជនអន្តោប្រវេសន៍នៅកម្ពុជា ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងតាមលក្ខណៈបច្ចេកវិទ្យា ដោយលើកកម្ពស់ស្មារតី បំពេញការងាររបស់មន្ត្រីក្រោមឱវាទ ។ បណ្តុះបណ្តាលជំនាញភាសាបរ- ទេស និងចំណេះដឹងលើការប្រើប្រាស់សម្ភារបច្ចេកទេសជំនាញ។ ពង្រឹង ការគ្រប់គ្រង និងកែលម្អទីតាំងត្រួតពិនិត្យបែបបទអន្តោប្រវេសន៍នៅតាម បណ្តាច្រកទ្វារអន្តរជាតិ និងច្រកទ្វារព្រំដែនអន្តរជាតិ។ បន្តអនុវត្តផែនការ លេខ០១០ចុះថ្ងៃទី២៣ខែមីនាឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការបន្តអនុវត្តការងារគ្រប់- គ្រងជនបរទេសអន្តោប្រវេសន៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបូកសរុប ទិន្នន័យវត្តមានជនបរទេសដែលរស់នៅមិនមានឯកសារត្រឹមត្រូវ ដើម្បី រៀបចំបែបបទបណ្តេញចេញតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

សកម្មភាពរបស់សមត្ថកិច្ចក្រសួងមហាផ្ទៃ ចាប់បញ្ជូនជន អន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ទៅកាន់ប្រទេសដើមវិញ

កំណែទម្រង់ក្នុងវិស័យ ឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម បានសំរេចការរីកចម្រើន

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់នីតិកាលទី ៥ ដឹកនាំដោយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាកំពុងបោះជំហានឈានទៅមុខប្រកបដោយមោទនភាព ក្នុងស្ថានភាពដែលសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាកាន់តែមានភាពរឹងមាំ និងបន្តឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៧ % ក្នុងមួយឆ្នាំក្នុងរយៈពេលមធ្យមខាងមុខទៀត ។

ឯកឧត្តម **គាត ឈន់** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការបានថ្លែងនៅក្នុងអង្គសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារឆ្នាំ២០១៥និងលើកទិសដៅអនុវត្តការងារឆ្នាំ ២០១៦ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មកាលពី ថ្ងៃទី ១ កុម្ភៈថា ក្នុងរយៈពេល២១សតវត្សរ៍មកនេះកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន ក្នុងអត្រាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ៧,៧% បើទោះបីត្រូវប្រឈមនឹងភាពមិនប្រាកដប្រជា និងហានិភ័យច្រើន ទាំងនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសក៏ដោយ។ ឯកឧត្តម **គាត ឈន់** បានបញ្ជាក់ថា ប្រការនេះបានធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រទេសឯកទត្តករកំណើនទាំង ៨ នៅក្នុងពិភពលោក (Olympians of Growth) ។ នៅឆ្នាំ ២០១៣ កម្ពុជាសម្រេចបានកំណើន ៧,៤% និង ៧,១% នៅឆ្នាំ ២០១៤ ហើយតាមការគណនាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅឆ្នាំ ២០១៥ សម្រេចបានក្នុងរង្វង់ ៧% ទៀត។ បើគិតនៅក្នុងផ.ស.សឆ្នាំ ២០១៥ ឧស្សាហកម្មបានរួមចំណែកប្រមាណជិត ២៧% ហើយក្នុងនោះឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និងសំណង់នៅតែជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការរក្សាបានកំណើននេះ។ ការរីកចម្រើនលូតលាស់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ បាននិងកំពុងជំរុញឱ្យអ្នកវិនិយោគទុនទាំងនៅក្នុងស្រុក និងបរទេសកាន់តែហ៊ានធ្វើការបណ្តាក់ទុនក្នុងការសាងសង់នូវរោងចក្រថ្មីៗជាច្រើនបន្ថែមទៀត នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មបានឱ្យដឹងថាក្រោយកំណែទម្រង់ក្នុងឆ្នាំ២០១៥កម្ពុជាបានចេញប្រកាសបង្កើតរោងចក្រថ្មីចំនួន ១៦០ រោងចក្រ និងបានបង្កើតការងារថ្មីចំនួន ៨០.៦៦៨ កន្លែង ។ ចំណែកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមបានចុះបញ្ជីសរុប ៣៧២ មូលដ្ឋាន និងបានបង្កើតការងារចំនួន ៤.៧៩៣ កន្លែង។ សរុបចំនួនរោងចក្រចុះបញ្ជីនៅក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្មមានចំនួន ១.៤៥០ រោងចក្រ និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម បានចុះបញ្ជីសរុប ៣៨.៨៣១

ឯកឧត្តម **គាត ឈន់** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការថ្លែងនៅក្នុងសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារឆ្នាំ ២០១៥ និងលើកទិសដៅអនុវត្តការងារឆ្នាំ ២០១៦ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម

មូលដ្ឋាន ដែលមានបង្កើតការងារសរុប ១.០៥៣.៥៩៩ កន្លែង ។

ឧស្សាហកម្មបម្រើទីផ្សារក្នុងស្រុកដែលលេចធ្លោក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ មានផលិតទឹកស្អាតដោយនៅទូទាំងប្រទេសផលិតបានជាង ២២០ លានម៉ែត្រគូប កើនឡើង១១,៨៧% ។ តាមរបាយការណ៍បានអោយដឹងទៀតថា នៅឆ្នាំ ២០១៥ តម្លៃសរុបបរិមាណផលិតផលនៃវិស័យឧស្សាហកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលចេញពីការវិនិយោគក្នុងស្រុក និងពីបរទេសមានចំនួន ៨.៨៧៣ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកដោយបានកើនឡើង២០% បើធៀបនឹងតួលេខកាលពីឆ្នាំ ២០១៤ ។

របាយការណ៍បានឱ្យដឹងថា ក្នុងចំណោមទឹកប្រាក់ទាំងនោះ គឺផ្នែកឧស្សាហកម្មបម្រើទីផ្សារក្នុងស្រុកមានតម្លៃ ១,៨២២ ពាន់លានដុល្លារ និងឧស្សាហកម្មនាំចេញមានផ្នែកកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ ស្បែកជើង និងផ្សេងទៀតមានតម្លៃ ៧,១០២ ពាន់លានដុល្លារ។ តម្លៃសរុបបរិមាណផលិតផលមានកំណើន ២០ % ហើយឧស្សាហកម្មនាំចេញមានកំណើន ១៧ % ចំណែកឧស្សាហកម្មបម្រើទីផ្សារក្នុងស្រុកវិញមានកំណើន៣៦% បើធៀបនឹងតួលេខកាលពីឆ្នាំ ២០១៤ ។

របាយការណ៍របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មបានឱ្យដឹងទៀតថាមកទល់បច្ចុប្បន្ន នៅកម្ពុជាមានពលករសរុប ៨៥៩.៥៤៦ នាក់ កំពុងបម្រើការងារក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ក្នុងនោះពលករបម្រើការក្នុងផ្នែក

កម្មករ កម្មការិនីនៃរោងចក្រកាត់ដេរមួយកន្លែងក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ

អនុស្ថានីយ៍សម្រាប់បែងចែកចរន្តអគ្គិសនីបន្តទៅ បណ្តាខេត្តនានាក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឧស្សាហកម្មតម្បាញ កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ ស្បែកជើង និងកាបូបមាន ចំនួន ៧៥៤.១៨៨ នាក់ ។ ចំនួនពលករថ្មីដែលត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ មានចំនួន ៨០.៦៦៨ នាក់ ។

មន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មបានឲ្យដឹងថា ការសម្រេចបាន នូវសមិទ្ធផលថ្មីៗទាំងនេះ គឺជាការរួមចំណែកដ៏ធំធេងដល់ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងការឈានទៅសម្រេចជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពីព្រោះថា ការបង្កើតឡើងនូវ រោងចក្រថ្មីទាំងនេះ វាមិនត្រឹមតែជួយធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការងារធ្វើ ច្រើនប៉ុណ្ណោះទេ តែវាក៏នៅអាចជួយធ្វើឲ្យតម្លៃសរុបនៃបរិមាណផលិត ផលឧស្សាហកម្មប្រចាំឆ្នាំមានកំណើនកាន់តែខ្ពស់ផងដែរ ។

បច្ចុប្បន្នប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានការអភិវឌ្ឍ មានបរិស្ថានវិនិយោគល្អ ហើយកម្លាំងពលកម្មនៅមានតម្លៃទាបនៅឡើយ បើធៀបជាមួយនឹង បណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់ ដែលជាកត្តាធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុននានា មានទំនុក ចិត្តនៅក្នុងការបង្កើតរោងចក្រថ្មីៗកាន់តែច្រើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។

របាយការណ៍ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្មក៏បានឲ្យដឹងថា នៅឆ្នាំ ២០១៤ ចំនួនរោងចក្រជាក់ស្តែងនៅទូទាំងប្រទេសមាន ១ ២៨៥ រោងចក្រ ក្នុងនោះរោងចក្រដែលបង្កើតថ្មីមានចំនួន ១៩៧ រោងចក្រ ។ រោងចក្រទាំងនោះរួមមានដូចជា រោងចក្រផ្នែកអាហារ ភេសជ្ជៈ និងបារី រោងចក្រផ្នែកឧស្សាហកម្មតម្បាញ កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ ស្បែកជើង និង កាបូប រោងចក្រផ្នែកផលិតក្រដាស រោងចក្រផ្នែកឧស្សាហកម្មគីមី កៅស៊ូ និងប្លាស្ទិករោងចក្រផ្នែកផលិតកម្មពីរ៉ែមិនមែនលោហៈ រោងចក្រផ្នែក គ្រឿងសង្ហារឹម និងរោងចក្រផ្នែកឧស្សាហកម្មផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត ។ រោងចក្រទាំងអស់នេះ បានផ្តល់ការងារឲ្យពលរដ្ឋកម្ពុជាធ្វើសរុបបាន ចំនួនរាប់រយនាក់ហើយ និងជួយធ្វើឲ្យតម្លៃសរុបបានបរិមាណផលិត ផលឧស្សាហកម្មប្រចាំឆ្នាំមានការកើនឡើងយ៉ាងខ្ពស់ផងដែរ ដែលជា កត្តាធ្វើឲ្យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកាន់តែមានភាពរឹងមាំ ។

បច្ចុប្បន្នរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននិងកំពុងជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់អ្នក វិនិយោគ មិនត្រឹមតែការបង្កើតឡើងនូវរោងចក្រកាត់ដេរ និងវាយនភណ្ឌ ធំៗថ្មីៗ ដើម្បីផ្តល់ការងារឲ្យប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងប្រទេសធ្វើការលើក កម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ប៉ុណ្ណោះទេ តែកំពុងលើកទឹកចិត្ត និងជំរុញឲ្យមានការធ្វើវិនិយោគទៅលើ ផ្នែកឧស្សាហកម្មផ្សេងៗទៀតដូចជា កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ ក្នុង ដំណើរទៅបំពេញទស្សនកិច្ច នៅបណ្តាប្រទេសឧស្សាហកម្មជឿនលឿន

មួយចំនួន សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** តែងតែធ្វើការ ស្នើសុំទៅដល់រដ្ឋាភិបាល និងបណ្តាអ្នកធ្វើធុរកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសទាំងនោះ ឲ្យចូលមកធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើត ឡើងនូវរោងចក្រសហគ្រាស ប្រយោជន៍ផ្តល់ការងារដល់ប្រជាពលរដ្ឋធ្វើ បានកាន់តែច្រើន និងបង្កើតនូវផលិតផលថ្មីៗនាំចេញ សម្រាប់ធ្វើការ ប្រកួតប្រជែងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ជាពិសេសកាលពីខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៥ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេ ជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានប្រកាស នូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ វិស័យឧស្សាហកម្មនៅកម្ពុជា រួមចំណែកដល់ការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាពជាដើម ។

នៅក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់អាទិ ភាពខ្ពស់លើវិធានការគោលសំខាន់ៗចំនួន ៤ ក្នុងនោះរួមមាន៖ទី១. ការ បញ្ជូនតម្លៃអគ្គិសនីសម្រាប់តំបន់ឧស្សាហកម្មគោល រួមទាំងការពង្រីក វិសាលភាពគ្របដណ្តប់ និងការលើកកម្ពស់ភាពទុកចិត្ត ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ចរន្តអគ្គិសនី, ទី២. ការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការមេសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងទ្វេដ្ឋានស្វ័យប្រវត្តិប្រជាពលរដ្ឋ, ទី៣. ការពង្រឹងនិងការអភិ វឌ្ឍយន្តការគ្រប់គ្រងទីផ្សារពលកម្ម និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ និងទី ៤. ការអភិវឌ្ឍ និងការប្រែក្លាយខេត្តព្រះសីហនុទៅជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ចគំរូ ពហុបំណង ។

គួរបញ្ជាក់ថា បច្ចុប្បន្ននេះនៅកម្ពុជាមានប្រភេទរោងចក្រផ្សេងៗជា ច្រើន ក្រៅពីរោងចក្រកាត់ដេរ វាយនភណ្ឌ និងស្បែកជើង ដូចជា រោងចក្រ ផ្នែកផលិតអាហារ រោងចក្រតម្បាញ រោងចក្រផ្នែកឧស្សាហកម្មគីមី កៅស៊ូ និងប្លាស្ទិក រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍ ឥដ្ឋកាវ៉ូ បាន ក្បឿង គ្រឿង បរិក្ខារ អគ្គិសនី សម្ភារៈកីឡា តុក្កតា តង់ ឆត្រ បរិក្ខារពេទ្យ សំបកកំប៉ុង ភេសជ្ជៈ បំពង់ដែកទឹបអីណុក រហូតដល់រោងចក្រដំឡើងទោចក្រយាន និងយាន យន្តជាដើម ។ សរុបមកវិស័យឧស្សាហកម្មរបស់កម្ពុជាកំពុងតែមានការរីក ចម្រើន តែនៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ហើយភាគច្រើនជារោងចក្រកាត់ ដេរ និងវាយនភណ្ឌ ដែលជាប្រភេទឧស្សាហកម្មអតិពលកម្មប៉ុន្តែផ្តល់តម្លៃ បន្ថែមទាប ។ ការរីកចម្រើនក្នុងដំណើរការ អនុវត្តគោលនយោបាយអភិ វឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម នឹងនាំមកនូវការប្រែប្រួលខ្លាំងក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ សេដ្ឋកិច្ច បង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា ជាពិសេសនៅក្នុងសហ គមន៍អាស៊ាននិងធ្វើឲ្យជីវភាពប្រជាជនកាន់តែត្រូវបានលើកកម្ពស់ឡើង ។

រោងចក្រផលិតស៊ីម៉ង់ត៍នៅខេត្តកំពត

វប្បធម៌ ល្បែងទាញព្រំត្រត្រូវបានក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ

ល្បែងទាញព្រំត្រត្រូវបានក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ

លោកជំទាវជួនត្រីតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលវិញ្ញាបនបត្រ ទទួលស្គាល់ការបញ្ចូលល្បែងទាញព្រំត្រក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ ពីតំណាងអង្គការយូណេស្កូបចាំកម្ពុជា

"ទាញព្រំត្រ" ជាល្បែងមួយប្រភេទ ដែលគេបានស្គាល់ និងនិយមលេងស្ទើរទូទាំងសាកលលោក ។

នៅប្រទេសខ្លះ ទាញព្រំត្រគ្រាន់តែជាល្បែងសម្រាប់ល្បែងកម្លាំងគ្នា រវាងមនុស្សពីរក្រុមតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែនៅប្រទេសធ្វើកសិកម្មមួយចំនួននាតំបន់អាស៊ី ល្បែងទាញព្រំត្រគេនិយមលេងតែក្នុងឱកាសសំខាន់ណាមួយ ដែលមានលក្ខណៈពិសេស ហើយមានន័យភ្ជាប់ទៅនឹងសង្គម-សាសនាយ៉ាងមុតមាំ។ ដោយឡែកកម្ពុជា ក៏ស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសធ្វើកសិកម្មដែលនិយមលេង ល្បែងទាញព្រំត្រមកលេងសម្រាប់ជាការកំសាន្តផង ហើយបង្កប់នូវជំនឿនៅក្នុងនោះផង ។ ល្បែងទាញព្រំត្រត្រូវបានបងប្អូនអ្នកស្រុកខ្មែរនិយមលេងស្របគ្នាជាមួយនឹងល្បែងប្រពៃណីដទៃទៀតដូចជា បោះអង្កញ ចោលល្បួង លាក់កន្សែង ជាដើម ។ ល្បែងទាញព្រំត្រជាល្បែងប្រពៃណី ដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុត ។ ល្បែងទាញព្រំត្រ បង្ហាញពីការច្នៃប្រឌិត

បង្កប់ដោយ សិល្បៈពោលគឺ យកពីទេពកថាក្នុងរឿង កូរសមុទ្រទឹកដោះ ឲ្យមកជាល្បែងប្រពៃណីដ៏សមស្របទៅតាមបរិបទ និងតម្រូវការរបស់កសិករខ្មែរ ។

ល្បែងទាញព្រំត្រត្រូវបានប្រជាជនខ្មែរនិយមចូលចិត្តលេង នៅក្នុងឱកាសបុណ្យប្រពៃណីសំខាន់ៗគឺ ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំ និងបុណ្យឆ្លងចេត្រ (ឆ្លងខែចេត្រ) ។ ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីខ្មែរប្រារព្ធឡើងរយៈពេលបីថ្ងៃ គឺនៅពាក់កណ្តាលខែមេសា ។ តាមប្រពៃណីដូនតាពីសម័យបុរាណ ល្បែងទាញព្រំត្រគេនិយមលេងនៅថ្ងៃទី៣ឬថ្ងៃទី៤ ថ្ងៃចុងបង្ហើយនៃបុណ្យចូលឆ្នាំ ។ ចំណែកបុណ្យឆ្លងចេត្រនោះវិញ គឺប្រារព្ធឡើងនៅក្រោយបុណ្យចូលឆ្នាំបន្តិច តែពុំមានកំណត់ថ្ងៃជាក់លាក់ឡើយពោលគឺអាស្រ័យដោយការព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងសហគមន៍នីមួយៗ ។ ពិធីនេះច្រើនប្រារព្ធធ្វើនៅ ឯឧទ្ទកតាម្ចាស់ទឹកដី កណ្តាលភូមិ ឬជូនកាលប្រារព្ធធ្វើនៅក្នុងវត្ត

ការលេងល្បែងទាញព្រំត្រនេះ គឺមូលមតិគ្នាសាមគ្គីគ្នា បង្កស្នូលសេចក្តីសុខ ចម្រុងចម្រើនរួមកម្លាំងជម្នះរាល់ឧបសគ្គផងទាំងពួង និងជាពិសេសបង្កស្នូលសុំទឹកភ្លៀង ។ សព្វថ្ងៃល្បែងទាញព្រំត្រ ស្ថិតក្នុងចំណោមសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីមួយ ដែលប្រឈមនឹង

ការបាត់បង់ដោយសារកត្តាសេដ្ឋកិច្ច ស្ថានភាពសង្គមប្រែប្រួល ដោយពុំមានការជំរុញលើកទឹកចិត្តពីចាស់ទុំ ជាពិសេសប្រឈមនឹងទំនោររបស់យុវជនងាកទៅរកការកំសាន្ត តាមបែបសម័យទំនើបវិញ ។ បច្ចុប្បន្នក្រសួង វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈបាន និងកំពុងប្រឹងប្រែងអភិរក្ស ថែរក្សាការពារល្បែងទាញព្រំត្រនេះ ឲ្យមាននិរន្តរភាពសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈនៃប្រទេសកម្ពុជា បានផ្តួចផ្តើមរួមសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយប្រទេសប៊ីឡេតដែលមានល្បែងទាញព្រំត្រនេះដែរគឺ សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ, វៀតណាម, និងហ្វីលីពីន ដើម្បីរៀបចំឯកសារដាក់ស្នើដាក់បញ្ចូលល្បែងទាញព្រំត្រក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌនៃមនុស្សជាតិ។ ការរួមគ្នានេះ បានទទួលលទ្ធផលយ៉ាងត្រចះត្រចង់គួរជាទីមោទនៈ ។

ថ្ងៃទី ២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងទៅនេះ នៅទីក្រុងវិនឌុកប្រទេសណាមីប៊ីគណៈកម្មការអន្តររដ្ឋាភិបាលនៃអង្គការយូណេស្កូ បានសម្រេចចុះ "ល្បែងទាញព្រំត្រ" ចូលក្នុងបញ្ជីតំណាងនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចលេខ 10.COM 10.B.12 ។

ការចុះបញ្ជីនេះ បានធ្វើឲ្យល្បែងទាញព្រំត្រមានការទទួលស្គាល់ពីអន្តរជាតិ និងការលើកតម្លៃយកចិត្តទុកដាក់ ការពារឲ្យបានគង់វង្សទៅថ្ងៃមុខទៀត ។

Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

The Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage has inscribed

Tugging rituals and games

on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity upon the proposal of Cambodia, Philippines, the Republic of Korea and Viet Nam

Date of inscription: 2 December 2015

Director-General of UNESCO: Irina Bokova

វិញ្ញាបនបត្រទទួលស្គាល់ការបញ្ចូលល្បែងទាញព្រំត្រក្នុងបញ្ជីសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃមនុស្សជាតិ

តែម្តង ។ ជាធម្មតាពិធីឆ្លងចេត្រគឺ ចាប់ផ្តើមនៅ ពេលរសៀល និងបញ្ចប់នៅមុនថ្ងៃត្រង់ នៃថ្ងៃបន្ទាប់ ភ្ជាប់ពេលរសៀល នៃថ្ងៃបញ្ចប់នោះ គឺ អ្នកស្រុក នាំគ្នាលេងល្បែងទាញព្រំត្រ ។ សារៈសំខាន់នៃ

ដំណោះស្រាយក្នុងការទប់ទល់បម្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ

ការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ពិសេសគឺការកើនឡើង កម្ដៅដីហ្គតហែង និងគ្រោះទឹកជំនន់បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ទៅដល់អាយុជីវិត របស់ប្រជាជនក្នុងពិភពលោក

ការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ នៅក្នុងរយៈពេល ប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ពិសេសគឺការកើនឡើង កម្ដៅដីហ្គតហែង បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ទៅដល់អាយុជីវិត របស់ប្រជាជនក្នុងពិភព- លោក ។ ការកើនឡើងនិងគ្រោះទឹកជំនន់បាន ធ្វើឲ្យកើតមានយ៉ាងគំហុក នូវកង្វះស្បៀងអា- ហារហើយនេះជាមូលហេតុដែលធ្វើឲ្យប្រជាជន នៅប្រទេសចិន ឥណ្ឌា ព្រមទាំងបណ្តាប្រទេស មានចំណូលទាប នៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី តំបន់ប៉ាស៊ី- ហ្វិក និងតំបន់ផ្សេងទៀត ជួបការអត់ឃ្លាន និង ការបាត់បង់អាយុជីវិត ។ ផលប៉ះពាល់នេះ ក៏ជះ ទៅដល់បណ្តាប្រទេសអ្នកមានផងដែរ ។ តាម ការប៉ាន់ស្មានការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុនឹងធ្វើឲ្យ ប្រជាជនប្រមាណ កន្លះលាននាក់ស្លាប់បាត់បង់ ជីវិតនៅឆ្នាំ ២០៥០ ។ អង្គការសុខភាពពិភព- លោកក៏បានព្យាករណ៍ថា បាតុភូតរលកកម្ដៅ Elnino ដ៏ខ្លាំងបំផុតដែលមិនធ្លាប់មានក្នុងជំនាន់ នេះអាចធ្វើឲ្យប្រជាជន ចំនួន ៦០លាននាក់ ប្រឈមនឹងបញ្ហាខ្វះអាហាររូបត្ថម្ភ ព្រមទាំងជំងឺ តម្កាត់ផ្សេងៗ ។

ការស្លាប់ដោយអត់អាហារ ជាមូលហេតុ

សំខាន់ ។ គេបានធ្វើការសិក្សារកឃើញថា ក្នុង មនុស្សម្នាក់ អាចបាត់បង់ចំណីអាហារប្រមាណ ៣,២%ក្នុងមួយថ្ងៃ ដែលក្នុងនោះមានការកាត់ បន្ថយនូវផ្លែឈើបន្លែនិងសាច់ក្រហម។ បម្លាស់ ប្តូរបែបនេះ បង្កើតបានជាលក្ខខណ្ឌធ្វើឲ្យមាននូវ ជំងឺមិនឆ្លងមួយចំនួនដូចជាជំងឺបេះដូងជំងឺដាច់- សរវៃសយាមក្នុងខួរក្បាល និងជំងឺមហារីក ។

ប្រជាជនក្នុងពិភពលោក កំពុងតែជម្នះប្រយុទ្ធ តទល់នឹងផលវិបាក នៃបម្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ នេះ ។ គ្រប់តំបន់នៅក្នុងពិភពលោកសុទ្ធតែរក វិធីដោះស្រាយ តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង។ ដោយឡែកនៅតំបន់ អាស៊ីយើងនេះ ពិសេស ប្រទេសមួយចំនួន នៅតាមដងទន្លេមេគង្គបាន ទទួលរងនូវឥទ្ធិពលElninoតាំងពីពាក់កណ្តាល ឆ្នាំ២០១៥ ។ ឥទ្ធិពលនេះ ធ្វើឲ្យតំបន់ផ្ទៃក្នុងទឹក ភ្លៀងនៃទន្លេមេគង្គមានភ្លៀងធ្លាក់តិចតួចបំផុត។ លុះកើតមាន នៅក្នុងតំបន់ដែលមានឥទ្ធិពល ដល់អាងទន្លេមេគង្គក្នុងរដូវវស្សា ។ ទឹកទន្លេមេ- គង្គគ្មានជំនន់ គ្មានទឹកហូរចូលតាម ស្ទឹង បឹង ព្រែក ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង ដល់ជីវិតមនុស្ស សត្វ នៅរដូវប្រាំង ។ ទឹកសមុទ្របានប្រាលឡើង

មកខ្លាំងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ផ្ទៃដីបង្កបង្កើនផល។ ឆ្លើយតបនឹងសំណូមពររបស់ប្រជាជន នៅក្នុង តំបន់នេះ ពិសេសសំដៅដល់ការជួយសង្គ្រោះ ភាពរាំងស្ងួតហ្គតហែង ប៉ះពាល់ដល់អាយុជីវិត សត្វ និងផលដំណាំនៅតាមតំបន់ដីសណ្តរនៃ ទន្លេមេគង្គ នៅពាក់កណ្តាលខែមីនាភ្នំពេញបាន ចិន បានប្រកាសបើកបង្ហូរទឹកពីទំនប់វារីអគ្គិសនី ជីងហុង(Jinghong hydropower station) ខេត្តយូណាន ចូលមកទន្លេមេគង្គក្រោមសម្រាប់ ការប្រើប្រាស់បន្ទាន់ ដោយចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ១៥ ខែមីនា ដល់ថ្ងៃទី ១០ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៦។ កាលពីអំឡុងខែមករា និងកុម្ភៈឆ្នាំ២០១៦ រដ្ឋ- ភិបាលចិន បានបើកបង្ហូរទឹកម្តងរួចមកហើយ ចំនួន២៣០០លានម៉ែត្រគីបដើម្បីជួយសម្រាល ផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះរាំងស្ងួត ដល់បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់មេគង្គក្រោម ។ ការ បើកបង្ហូរទឹកចូលទន្លេមេគង្គ បានបង្ហាញជាថ្មីម្តង ទៀតពីសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អ លើការគ្រប់គ្រង ធនធានទឹករវាងបណ្តាប្រទេសមេគង្គ និងចិន ដែលជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ នៃយន្តការកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការមេគង្គ-ឡាននាន ។

ទឹកដែលបង្ហូរចេញពីវារីអគ្គិសនី ជីងហុង ប្រទេស ចិន បានជួយចិញ្ចឹមទន្លេមិនឲ្យរឹងស្ងួត។ វាបានជួយរួមចំណែក ក្នុងការកាត់បន្ថយផល ប៉ះពាល់ពីគ្រោះរាំងស្ងួត។នេះមិនមែនជាដំណោះ ស្រាយយូនាស្ត្រក្នុងក្របខណ្ឌទូទៅទេ ប៉ុន្តែ ការបើកបង្ហូរនេះបានធ្វើឲ្យម្តស់ទឹកទន្លេមេគង្គ កើនឡើងបន្តិចវិញ និងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ ប្រទេស និងប្រជាជននៅតាមដងទន្លេមេគង្គ ក្រោមដូចជា ប្រទេសភូមា ថៃ ឡាវ កម្ពុជា និងវៀតណាម ដែលអាចប្រើប្រាស់ទឹកនេះបង្ក- បង្កើនផល ប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតតទល់ជាមួយ នឹងបម្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុដ៏ក្តៅហ្គតហែង ព្រមទាំងជួយដល់ជីវៈចម្រុះ ដែលមាននៅក្នុង អាងទន្លេមេគង្គផងដែរ ។

ឱ្យ

១. នេះគឺពួកគូ អក្សរ " ឱ្យ "
- ទុកជាសម្បត្តិ កេរដូនតា
២. ឱ្យរៀនអត់ឱនកេរដូនតា
- ឱ្យរៀនចិត្តល្អ កុំខ្វីខ្វី
៣. ឱ្យរៀននូវច្បាប់ប្រពៃណី
- ឱ្យសង្គ្រោះញាតិមានអាសន្ន
៤. ឱ្យចាំទំនៀមទំនងព្រង
- ឱ្យចេះរាប់ព្រៀងលានជិតត្វាយ
៥. ឱ្យស្គាល់ខ្ពស់ទាបដរាបទៅ
- ឱ្យចងចាំចិត្ត គិតខ្លាចហ្មង
៦. ឱ្យមានមេត្តាប្រយ័ត្នទោស
- ឱ្យមានមេត្រី ប្រណីត្តា

កូនចៅខាងក្រោយត្រូវរក្សា
សម្រាប់តម្រាបច្បាប់ចាស់ថ្មី ។
ឱ្យរៀនវិជ្ជាការលោកិយ
ឱ្យខំហ្មតខ្មីកទ្រព្យធន ។
ឱ្យខំរកស៊ី កុំលួចប្លន់
ឱ្យចេះអត់ធន់ក្តីទាំងឡាយ ។
ឱ្យចេះចាំចែងបទបរិយាយ
ឱ្យផ្សាយមេត្តាដល់ជនជង ។
ឱ្យស្តាប់ប្រាជ្ញខ្មៅនូវរៀមច្បង
ឱ្យគ្រាប់ឱ្យត្រង ច្បាប់ធម្មា ។
ឱ្យមានសន្តោសលះវេរា
ឱ្យមានចិត្តជាជាប់ខន្តី ។

តែតែល្អ

ព្រឹកមួយនាង តយ បានទៅ
លេងផ្ទះនាង តង ជាមិត្ត ដែលប្តី
ទើបតែរត់ចោល។ ឃើញមិត្តនៅ
ម្នាក់ឯងក៏សួរ ៖
- នែ..គ្នាទើបតែពួកគេប្រាប់ថា
ប្តីរបស់ឯងបាននាំស្រីបម្រើរត់ទៅ

បាត់ តើពិតមែនទេ ?

- អើ..គឺពិតមួយរយភាគរយ!
- ណើយប្រុសប្រុសភេទហ្នឹងមិនបាច់ស្តាយស្រណោះទេ គេចង់ទៅណាទៅ
ចុះឯងកុំពិបាកចិត្តអីណា ។
- អ្នកណាថា ខ្ញុំពិបាកចិត្ត? តាមពិតគាត់ហ្នឹង ហើយនិងស្រីបម្រើនោះ
មិនដែលជួយអ្វីខ្ញុំបានទេ ។ ខ្ញុំប្រុងដេញចោលទាំងពីរនាក់យូរហើយ។ ឥឡូវ
ពួកគេពង្រត់គ្នាអញ្ជឹងរឹតតែល្អសម្រាប់ខ្ញុំតើ តយ អើយ ។

អង្គុយមើលមាត់

បានជួបគ្នាក្បែរម្សិលកំភេសជ្ជៈ នាយ អែម និងនាយ អំ បបួលគ្នា
ចូលជីកស្រាបៀរ ។ ប៉ុន្តែពេលដើរចូលមាត់ទ្វារ ស្រាប់តែអំ ឈរអេះអុញ
ពុំព្រមចូលទើបនាយ អែម សួរ៖

- នែ..ម៉េចហ្នឹង មិនចង់ចូលម្សិលហ្នឹងទេឬ ?
- ថីមិនចង់!
- អើ..បើចង់នៅអេះអុញស្តីទៀត ?

- ខ្ញុំភ្លេចយកលុយមកហើយ!
- មិនអីទេ ចូលជាមួយខ្ញុំ ។ គ្មានអ្នកណាបង្ខំអំឯងត្រូវតែជីកឯណា។
បើអត់មានលុយជាប់ខ្លួនទេ អង្គុយមើលមាត់គេជីកបានដែរតើ ។

ចង់ចាំចំណុចពិសេស

ក្រោយពីបានស្តាប់ពាក្យបណ្តឹងផ្ទាល់មាត់ ភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរ
ស្តាយរុំជន :

- តើប្អូនមានចង់ចាំចំណុចពិសេសត្រង់ណាខ្លះ របស់នារីរូបស្អាត
ដែលជិះម៉ូតូបុកម៉ូតូប្អូនឯងទេ ?
- បាទ ! ខ្ញុំចង់ចាំច្បាស់ណាស់ លោកនគរបាល ។
- អើ តើចំណុចពិសេសត្រង់ណាខ្លះ ?
- បាទ ! នាងអាយុប្រហែល ២០ ឆ្នាំ ពាក់អាវយឹតខ្លីចេញរន្ធផ្អិត ។
- បានហើយ! ចុះខេ ?
- នាងអត់ស្លៀកខោទេ គឺស្លៀកសំពត់ហ្សឺបខ្លីដល់ថ្នាក់មើលឃើញ
ខោស្លឹបខាងក្នុង ។
- អីចឹង គឺច្បាស់ហើយ ! តាមពិត ប្អូនឯងទេជាអ្នកបុកនាងមិនមែន
នាងបុកប្អូនឯងទេ ។ រវល់តែភ្លឺក សម្លឹងមើលគេគ្រប់កន្លែងអីចឹង
បានជិះម៉ូតូបុកគេ រួចហើយប្តឹងនគរបាលថា គេបុកខ្លួន ។

ទៅវិញទៅ !

នាយនឹងស្រវឹងខ្លាំងជ្រុលព្រោះរវល់ជីកស៊ីរហូតយប់ប្រៅទើបងើប
ដើរទ្រេតទ្រោតត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញប៉ុន្តែមិនចូលចំផ្ទះខ្លួនបែរជាចូលច្រឡំ
ចំប៉ុស្តិ៍នគរបាលឃុំទៅវិញ ។ ទៅដល់គោះទ្វារផ្ទះស្រែក :

- ម៉ែវ៉ា បើកទ្វារឲ្យបងផងមើល !
- ពេលនោះ មានភ្នាក់ងារនគរបាលម្នាក់យាមប្រចាំការស្រវឹងទន់
ខ្លួនដែរ ឮសូរគោះទ្វារក៏ស្រែកគំហក :
- អារបស់យក ដល់ម៉ោង ៥ ក្តីទើបដល់ផែនដងយាម ហេតុអីក៏
ប្រញាប់មកម៉្លេះ ? ទៅវិញទៅ អញត្រូវការដេកទៀត ។

សេចក្តីកែតម្រូវ

សូមធ្វើការកែតម្រូវអត្ថបទដែលបានចុះផ្សាយក្នុងទស្សនាវដ្តីប្រជាជន
លេខ ១៧៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រទី ២៣ លើពាក្យស្តោកពីលើ
អត្ថបទដែលមានចំណងជើងថា "រួមគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលរារាំង
ការអភិវឌ្ឍស្ត្រីដោយសូមកែដាក់ថា" អបអរសាទរខួបលើកទី ១០៥ ទិវានារី
អន្តរជាតិ " ។

សូមអរគុណ

អ្នកខ្វះបត្តិ ឧប្បត្តិ ប្រជាជន លេខ ១៧៨

១-	លោកជំទាវ ម៉ែន	សំអែន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច	៤០០.០០០ រ
២-	ឯ.ឧ	គឹមយ៉ាង	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានក្រុមការងារចុះខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១០០ ដុល្លារ
៣-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល	៤០០.០០០ រ
៤-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១០០ ដុល្លារ
៥-	ឯ.ឧ	អូន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	២០០ ដុល្លារ
៦-	ឯ.ឧ	ហ៊ុន	ប្រធានគណៈកម្មការទី ៤ នៃរដ្ឋសភា	១០០ ដុល្លារ
៧-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា និងលោកជំទាវ ទួន គួន	១០០ ដុល្លារ
៨-	ឯ.ឧ	ត្រាំ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០ ដុល្លារ
៩-	ឯ.ឧ	ថោង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទេសចរណ៍	១០០ ដុល្លារ
១០-	ឯ.ឧ	គង់	ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	១០០ ដុល្លារ
១១-	ឯ.ឧ	លង់	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពង់ចាម	១០០ ដុល្លារ
១២-	ឯ.ឧ	ខៀវ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០ ដុល្លារ
១៣-	ឯ.ឧ	អូស្រាន	ប្រធានគណៈចលនាសាសនិកឥស្លាមនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០ ដុល្លារ
១៤-	ឯ.ឧ	សរ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តក្រចេះ	១០០ ដុល្លារ
១៥-	ឯ.ឧ	ឆាំ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៦-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	អនុប្រធានគណៈកម្មការទី ១០ នៃព្រឹទ្ធសភា	១០០ ដុល្លារ
១៧-	ឯ.ឧ	យូ	អនុប្រធានក្រុមការងាររបស់គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ចុះជួយរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៨-	គណៈ	កម្មាធិការគណបក្សខេត្តបាត់ដំបង		១០០ ដុល្លារ
១៩-	គណៈ	កម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាប		១០០ ដុល្លារ
២០-	គណៈ	កម្មាធិការគណបក្សខេត្តបន្ទាយមានជ័យ		៥០ ដុល្លារ
២១-	គណៈ	កម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកិច្ចការនារី		៥០ ដុល្លារ
២២-	ឯ.ឧ	លឹម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	២០០.០០០ រ
២៣-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៤-	ឯ.ឧ	ថា	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	២១៣.៤៧០ រ
២៥-	ឯ.ឧ	ខ្យ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៦-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងព័ត៌មាន	២០០.០០០ រ
២៧-	ឯ.ឧ	យ៉ម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	៥០ ដុល្លារ
២៨-	ឯ.ឧ	ឆាវ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ	៥០ ដុល្លារ
២៩-	ឯ.ឧ	សុ	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តព្រះសីហនុ	៥០ ដុល្លារ
៣០-	ឯ.ឧ	ចាយ	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាម	៥០ ដុល្លារ
៣១-	ឯ.ឧ	សុស	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលព្រះវិហារ	៥០ ដុល្លារ
៣២-	ឯ.ឧ	នរ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	២០០.០០០ រ
៣៣-	ឯ.ឧ	យួន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	៥០ ដុល្លារ
៣៤-	ឯ.ឧ	កៅ	អនុប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះជួយខេត្តកោះកុង	៥០ ដុល្លារ
៣៥-	ឯ.ឧ.ឧ.សេនីយឯក	មាស ចិន្តា	អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការជាតិប្រឆាំងគ្រឿងញៀន	៥០ ដុល្លារ
៣៦-	ឯ.ឧ	តាយ	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០០.០០០ រ
៣៧-	ឯ.ឧ	បូន	អនុរដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	២០០.០០០ រ
៣៨-	ឯ.ឧ	សេង	ជំនួយការផ្ទាល់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន	២០០.០០០ រ
៣៩-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០.០០០ រ
៤០-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	សមាជិកព្រឹទ្ធសភា	១០០.០០០ រ
៤១-	ឯ.ឧ	ឆាវ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ	១០០.០០០ រ
៤២-	លោកជំទាវ	ស៊ុន ស៊ុយត		១០០.០០០ រ
៤៣-	ឯ.ឧ	គឹម	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៤-	ឯ.ឧ.បណ្ឌិត	មាស ប៊ុ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១០០.០០០ រ
៤៥-	លោកជំទាវ	ធីត្យ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	១០០.០០០ រ
៤៦-	ឯ.ឧ	នា	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិទ	១០០.០០០ រ
៤៧-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	ប្រធានគណៈហិរញ្ញវត្ថុនៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៨-	ឯ.ឧ	ខ្យ	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិទ	១០០.០០០ រ
៤៩-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០.០០០ រ
៥០-	លោក	កោម	ប្រធាននាយកដ្ឋានច្បាប់ វិវាទ និងស្ថិតិនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	១០០.០០០ រ
៥១-	លោក	គឹម	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍នៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាបប្រធានសាខាគណបក្សមន្ទីរសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០.០០០ រ
៥២-	ឯ.ឧ. ឧកញ៉ា	សន	អនុប្រធានគណបក្សស្រុកកំពង់សិលា	២០ ដុល្លារ
៥៣-	លោក	សារុ	មន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ	៧០.០០០ រ
៥៤-	លោក	សារុ	មន្ត្រីសាលាខេត្តប៉ៃលិន	៧០.០០០ រ
៥៥-	លោក	សារុ	មន្ត្រីខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ខេត្តមណ្ឌលគិរី	៧០.០០០ រ
៥៦-	លោកជំទាវ	ខេង	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកិច្ចការនារី	៥០.០០០ រ
៥៧-	ឯ.ឧ	អ៊ុន	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តកោះកុង	៥០.០០០ រ
៥៨-	ឯ.ឧ	ពត	សមាជិកក្រុមការងារចុះជួយខេត្តកំពង់ចាម	៥០.០០០ រ
៥៩-	ឯ.ឧ	ហេង	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ

អ្នកខ្វះខាត ឈ្មោះ ប្រជាជន លេខ ១៧៨

៦០-	ឯ.ឧ	ស៊ាន	ចាន់	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០៛
៦១-	លោក	ឃ្មុន	សំបូរ	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០៛
៦២-	លោកជំទាវ	ស៊ីវី	ចំនួន៦	.....	៥០.០០០៛
៦៣-	លោក	ជ័រ	ច័ន្ទ	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០៛
៦៤-	កញ្ញា	ជ័រ	និស្សិត	មន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍	៦៦.៦៦៦៛
៦៥-	លោក	អ៊ុំ	រាត្រី	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រុងស៊ីសោភ័ណ្ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០៛
៦៦-	លោក	ចាម	ឱនណា	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្ស ខណ្ឌដូនពេញ ប្រធានគណៈកម្មការផ្សារកណ្តាល	៥០.០០០៛
៦៧-	លោក	ហង់	បូ	ប្រធានក្រុមការងារចុះ ឃុំរៀង ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	៥០.០០០៛
៦៨-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	ប្រចាំគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលខ្មែរកម្ពុជាក្រោម			៤០.០០០៛
៦៩-	ឯ.ឧ	ចេន	សាខុន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៤០.០០០៛
៧០-	លោក	លី	សារី	អភិបាលរង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០៛
៧១-	លោក	គឹម	សុចន្ទ	ប្រធានមន្ទីរសាធារណការ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០៛
៧២-	ឯ.ឧ	សុំន	ច័ន្ទ	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	៣០.០០០៛
៧៣-	ឯ.ឧ	ឈុំ	ចន្ទឡារីន្ទ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៣០.០០០៛
៧៤-	ឯ.ឧ	ស៊ីវ	សាវ៉ាត	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០៛
៧៥-	លោក	ម៉ៅ	សុខលីម	អនុប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលជាតិវេជ្ជសាស្ត្រប្រជាជនក្រសួងសុខាភិបាល សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តតាកែវ	៣០.០០០៛
៧៦-	លោក	ចាន់	សុំនាត	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	៣០.០០០៛
៧៧-	លោក	ឃុ	ពៅ	អភិបាលស្រុកស្វាយចេក	៣០.០០០៛
៧៨-	លោក	ទេព	ចិន្ទ	អនុប្រធានគណៈត្រួតពិនិត្យគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ	៣០.០០០៛
៧៩-	កញ្ញា	តែច	សុខាត	អនុប្រធានលេខាធិការដ្ឋានអមគណៈកម្មការទី ៤ នៃព្រឹទ្ធសភា	៣០.០០០៛
៨០-	លោក	គាត	ហ៊ុល	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សសង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០៛
៨១-	លោក	ឈរ	ប៊ុនរុន្ទ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨២-	លោក	ម៉ៅ	ហាភ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨៣-	លោក	លីម	ចិន្ទ	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	២០.០០០៛
៨៤-	លោក	លីម	ចេន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨៥-	លោក	ឃ្មុន	សំរោង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	២០.០០០៛
៨៦-	លោក	ម៉ី	ច័ន្ទ	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	២០.០០០៛
៨៧-	លោក	អ៊ុំ	សំរោង	អធិការរងនៃអធិការដ្ឋានក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០.០០០៛
៨៨-	លោក	គុច	ចាន់ធីត្យ	អាជីវករ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	២០.០០០៛
៨៩-	លោក	អ៊ុំ	សាវណ	អនុប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១៥.០០០៛
៩០-	ឯ.ឧ	សេន	សុមុនី	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	១០.០០០៛
៩១-	ឯ.ឧ	ប៊ុន	សុច្ឆ័	អគ្គនាយកកិច្ចការបច្ចេកទេសនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
៩២-	លោក	ម៉ី	លីហ្គុត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	១០.០០០៛
៩៣-	លោក	ជុន	ចន្ទរុន្ទ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
៩៤-	លោក	ជុន	ពៅ	ប្រធាននាយកដ្ឋានទឹកស្អាត ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
៩៥-	លោក	ម៉ី	រុន្ទ	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្សនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
៩៦-	លោក	សៅ	សុមុនី	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
៩៧-	លោក	ធីត	មុន្ទ	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការសាខាបក្សមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ឈាមនៃមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គឌួង	១០.០០០៛
៩៨-	លោក	ឈុន	ប៊ុនឈឿន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
៩៩-	លោក	ចេន	ប៊ុនតេន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០០-	លោក	សុវាយ	សុគន្ធី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០១-	លោក	សុខ	ចំណាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០២-	លោក	សៅ	សុវាយ	ប្រធានការិយាល័យបណ្តុះបណ្តាលនៃនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្ស នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៣-	លោក	ធីត	មិយ៉ា	ប្រធានការិយាល័យគណនេយ្យនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៤-	លោក	សេន	សំណាន	ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ កសិកម្ម នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៥-	លោក	សុខ	តារា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៦-	លោក	សុ	ដំរី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៧-	លោក	ហួត	ធាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៨-	លោក	ធីត	ច័ន្ទរី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៩-	លោក	ឈុន	ម៉ៅ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១០-	លោក	សុវាយ	សុមុនី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១១-	លោក	សេន	ចិន្ទ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១២-	លោក	គុច	សុមុនី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៣-	លោក	ជុំ	ឧត្តរី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៤-	លោក	ឈុន	ប៊ុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៥-	លោក	យស	ធីត	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកកំពង់សារ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១១៦-	លោក	ធីត	ប៊ុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកកំពង់សារ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១១៧-	លោក	ធីត	តារា	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកបាភ្នំ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១១៨-	លោក	ឈុន	សុមុនី	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛

សម្តេចចក្រី **ហេង សំរិទ**
ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចជាមិត្តភាព
នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី

៥

កិច្ចប្រជុំកំពូលមេកង្ក-ឡានឆាង លើកទី ១
និងវេទិកាប្តូរអាវ បានផ្តល់សារប្រយោជន៍
យ៉ាងសំខាន់ដល់កម្ពុជា

៦

សម្តេចតេជោ : កម្ពុជាមានមហិច្ឆតា
ក្នុងការបញ្ជូនកម្លាំងទៅចូលរួមក្នុង ...
* អំពាវនាវឲ្យប្រើប្រាស់អំបិល.....

៦

សម្តេចក្រឡាហោម **ស ខេង**
ការតែងតាំង និងប្រគល់ការកិច្ចដឹកនាំ
ជូនមន្ត្រីវិយាក្សក្នុងដែលមាន .....

១២

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី **សាយ ឈុំ**
ប្រធានព្រឹទ្ធសភា អញ្ជើញជាអធិបតី
ក្នុងពិធីបញ្ចុះបឋមសិលា ...

១៣

និពន្ធនាយក :

លោក តាក ស៊ីនធី
គណៈកម្មការនិពន្ធ

- ១. លោក ខៀវ ណារី
- ២. លោក អ៊ឹម សុន្ទរៈ
- ៣. លោក វង្ស សារុំផ
- ៤. លោក ទាវ សារៈមុនី
- ៥. លោក សុខ សុផន

លេខានិពន្ធ

- ១. លោក ជុំ សម្បត្តិ
- ២. លោក ម៉ក់ ឈិន

អ្នកបកប្រែភាសា

- ១. លោកស្រី ម៉ែន នារីសោភ័ក

អ្នកចម្លង

- ១. លោក សុផាត វិរៈមុនី

វិចិត្រករ

- ១. លោក ធា សារុំផ

អាស័យដ្ឋាន :

លេខ ២០៣

មហាវិថី ព្រះនរោត្តម

ភ្នំពេញ-កម្ពុជា

ទូរស័ព្ទលេខ :

០២៣ ២១៩ ០៦៥

Address :

No 203 Preah

Norodom Bld.

Phnom Penh Cambodia

Tel : 023 219 065

ក្របខ័ណ្ឌ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ក្នុងឱកាសអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការភូមិកុមារ
អេស អូ អេស នៅខេត្តកំពត
(ថ្ងៃទី ៥ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៦)

វិចារណកថា : ភាពសុខដុមរមនា និងការអភិវឌ្ឍគឺជាផ្នែកដ៏ត្រចះត្រចង់នៃសន្តិភាព .....

Editorial : *Harmony and Development – Precious Fruits of Peace* .....

៣

- ⇒ សកម្មភាពសមាជិក រដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីតំណាងរាស្ត្រ ១៤
- ⇒ សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនតំណាងរាស្ត្រ ១៤
- ⇒ លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ២០
- ⇒ ការចូលរួមដោះស្រាយទុនសម្រាប់ប្រជាកសិករប្រើប្រាស់ ក្នុងការបង្កបង្កើនផលកសិកម្ម ២១
- ⇒ ឆ្នាំ ២០១៥ កងកម្លាំងនគរបាលជាតិសម្រេចបានលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរក្នុងការបម្រើប្រជាជន ២៤
- ⇒ កំណែទម្រង់ក្នុងវិស័យ ឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម បាននាំមកនូវការរីកចម្រើនថ្មី ២៧
- ⇒ **វប្បធម៌** : ល្បែងទាញព្រំត្រូវបានចុះក្នុងបញ្ជីតំណាងនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌អរូបីនៃ ២៩
- ⇒ **ចំណេះដឹងទូទៅ** : ដំណោះស្រាយក្នុងការទប់ទល់បម្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ ៣០
- ⇒ **កំណាព្យ** : ឲ្យ.....សំណើច..... ៣១

**អគារថ្មីនៃទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន
(អគារមរតកតេជោ)**

**សម្ពោធនៅ
ថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦**

